

VODILNI PARTNER

PARTNERJI

PODIZVAJALCI

NAROČNIK

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Direktorat za kmetijstvo

Sektor za urejanje kmetijskega prostora in zemljiške operacije

Dunajska cesta 22 I 1000 Ljubljana

STROKOVNA PODLAGA S PODROČJA KMETIJSTVA ZA OBČINO OPLOTNICA

IZVAJALCI STROKOVNE PODLAGE:

LOCUS prostorske informacijske rešitve, d.o.o.

Ljubljanska cesta 76 I 1230 Domžale

GEODETSKI ZAVOD CELJE, d.o.o.

Ulica XIV. divizije 10 I 3000 Celje

IGEA Svetovanje in storitve s področja nepremičnin, infrastrukture in prostora, d.o.o.

Podpeška cesta 1 I 1351 Brezovica pri Ljubljani

AGRARIUS, tla in okolje, Tomaž Kralj s. p.

Gorjuše 17b I 4264 Bohinjska Bistrica

Domžale, julij 2024, popravek september 2024

PROJEKT	Izdelava strokovnih podlag s področja kmetijstva Strokovna podlaga s področja kmetijstva za občino Oplotnica
NAROČNIK	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Direktorat za kmetijstvo Sektor za urejanje kmetijskega prostora in zemljiške operacije Dunajska cesta 22 I 1000 Ljubljana
ŠTEVILKA POGODBE	C2330-23-111018
KONZORCIJ	VODILNI PARTNER Locus d.o.o. , Ljubljanska cesta 76, 1230 Domžale PARTNERJI Ljubljanski urbanistični zavod d.d. , Verovškova ulica 64, 1000 Ljubljana Geodetski zavod Celje d.o.o. , Ulica XIV. divizije 10, 3000 Celje Igea d.o.o. , Podpeška cesta 1, 1351 Brezovica pri Ljubljani ACER Novo mesto d.o.o. , Šentjernejska cesta 43, 8000 Novo mesto ZEU načrtovanje, inženiring d.o.o. , Ulica Staneta Rozmana 5, 9000 Murska Sobota PODIZVAJALCI Agrarius, tla in okolje, Tomaž Kralj s. p. , Gorjuše 17b, 4264 Bohinjska Bistrica

PROJEKT	Izdelava strokovnih podlag s področja kmetijstva Strokovna podlaga s področja kmetijstva za občino Oplotnica
FAZA	končno poročilo
IZDELOVALCI STROKOVNE PODLAGE	Locus d.o.o. , Ljubljanska cesta 76, 1230 Domžale Geodetski zavod Celje , Uliva XIV. divizije 10, 3000 Celje IGEA d.o.o. , Podpeška cesta 1, 1351 Brezovica pri Ljubljani Agrarius, tla in okolje, Tomaž Kralj s. p. , Gorjuše 17b, 4264 Bohinjska Bistrica
VODJA PROJEKTNE SKUPINE	Nina Lipušček, univ. dipl. inž. kraj. arh., Locus, d.o.o.
OŽJA PROJEKTNA SKUPINA	PROSTORSKO NAČRTOVANJE Nina Lipušček, univ. dipl. inž. kraj. arh., Locus, d.o.o.

BONITIRANJE

Aleš Žnidarko, mag. agr. ekon., Geodetski zavod Celje, d.o.o.
pooblastilo za bonitiranje 11202-1/2014-7

Anja Žerak, mag. kmet., Geodetski zavod Celje, d.o.o.
pooblastilo za bonitiranje 35311-828/2022-2552-8

KMETIJSTVO

dr. Tomaž Kralj, univ. dipl. inž. agr., AGRARIUS, s.p.

Jure Zgajšek, univ. dipl. inž. agr., Geodetski zavod Celje, d.o.o.

ŠIRŠA PROJEKTNA SKUPINA	Leon Kobetič, univ. dipl. inž. grad., Locus, d.o.o. Marjeta (Metka) Jug, univ. dipl. inž. kraj. arh., Locus, d.o.o. Tomaž Kmet, univ. dipl. inž. arh., Locus, d. o. o. Mateja Mikložič, dipl. org. inf., Locus, d.o.o. Andrej Podjed, gr. teh., Locus, d.o.o. Dominik Bovha, univ. dipl. inž. geod., Geodetski zavod Celje, d.o.o. Petra Recko Novak, univ. dipl. inž. geod., Geodetski zavod Celje, d.o.o.
-------------------------	---

Ana Tivadar, univ. dipl. inž. geod., Geodetski zavod Celje, d.o.o.
Marta Blažič Kugler, dipl. inž. agro., Geodetski zavod Celje, d.o.o.
Štefka Kotnik, dipl. inž. agro., Geodetski zavod Celje, d.o.o.
Urška Arzenšek, univ. dipl. geog, Geodetski zavod Celje, d.o.o.
Kristina Jajtič, mag. geog., Geodetski zavod Celje, d.o.o.
Diana Bogovič, univ. dipl. geog, Geodetski zavod Celje, d.o.o.
mag. Tomaž Černe, univ. dipl. inž. geod., IGEA, d.o.o
Anja Judež, mag. prost. načrt., IGEA, d.o.o.
Urban Jensterle, univ. dipl. geog., IGEA, d.o.o
Tadej Hajna, dipl. geog., IGEA, d.o.o
Gregor Bunčič, univ. dipl. geog., IGEA, d.o.o
Eva Fišer, dipl. inž. kraj. arh., Locus, d.o.o.
Vid Eržen, mag. geod. , IGEA, d.o.o.

DATUM

Domžale, julij 2024

Kazalo

1 PREDSTAVITEV KMETIJSTVA V OBČINI	8
2 ANALIZA PRIDELOVALNEGA POTENCIALA V OBČINI.....	10
3 ANALIZA IZVEDENIH KOMASACIJ, OSUŠEVANJ ALI NAMAKANJ V OBČINI	15
4 POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ.....	17
4.1SKUPNE POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ	17
4.2SKUPNE POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ PO POSAMEZNEM PODTIPU STRATEŠKIH OBMOČIJ	17
4.3POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ, DOLOČENIH KOT PREDLOG OBMOČIJ TRAJNO VAROVANIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ	18
4.4POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ, DOLOČENIH KOT PREDLOG OBMOČIJ TRAJNO VAROVANIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ PO POSAMEZNEM PODTIPU STRATEŠKIH OBMOČIJ.....	18
4.5POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ, DOLOČENIH KOT OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ, POTENCIALNO PRIMERNIH ZA KMETIJSTVO	19
4.6POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ, DOLOČENIH KOT OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ POTENCIALNO PRIMERNIH ZA KMETIJSTVO, PO POSAMEZNEM PODTIPU STRATEŠKIH OBMOČIJ.....	19
4.7PODATEK O POVRŠINI IN DELEŽU ZEMLJIŠČ V OBČINI GLEDE NA POGOJE ZA DOLOČITEV PREDLOGA OBMOČIJ TVKZ	20
5 OPIS POSTOPKA DOLOČANJA PREDLOGA OBMOČIJ TRAJNO VAROVANIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN DRUGIH ZEMLJIŠČ, POTENCIALNO PRIMERNIH ZA KMETIJSKO PRIDELAVO.....	22
5.1HEMA OBDELAVE PODATKOV, ZAOKROŽEVANJA IN IZLOČITEV	22
5.2VHODNI PODATKI.....	23
5.3MODELIRANJE	24
5.4PREDLOG OBMOČIJ PO MODELIRANJU.....	29
5.5AVTOMATSKO ZAOKROŽEVANJE.....	30
5.6IZLOČANJE	31
5.7DODATNA IZLOČANJA - IZLOČITEV POZIDANIH ZEMLJIŠČ, VODNIH ZEMLJIŠČ IN CEST.....	31
5.8ROČNO OBLIKOVANJE OBMOČIJ	37
5.9OBMOČJA, POTENCIALNO PRIMERNA ZA KMETIJSTVO	42
5.10 REZULTAT PO ZAOKROŽEVANJU	43
6. PRILOGE	44

STROKOVNA PODLAGA S PODROČJA KMETIJSTVA ZA OBČINO OPLOTNICA

Občina Oplotnica

Sistem prostorskega načrtovanja kmetijskih zemljišč po Zakonu o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 - ZUNPEOVE; v nadaljnjem besedilu: ZKZ) temelji na določitvi trajno varovanih kmetijskih zemljišč v prostorskih aktih lokalnih skupnosti.

ZKZ določa, da se z uredbo določijo območja, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo zaradi pridelovalnega potenciala kmetijskih zemljišč, njihovega obsega, zaokroženosti, zagotavljanja pridelave hrane ali ohranjanja in razvoja podeželja ter ohranjanja krajine (v nadaljnjem besedilu: strateška območja za kmetijstvo in pridelavo hrane).

Strateška območja za kmetijstvo in pridelavo hrane predstavljajo potencialna območja trajno varovanih kmetijskih zemljišč.

Območja trajno varovanih kmetijskih zemljišč se bodo ob upoštevanju uredbe o strateških območjih za kmetijstvo in pridelavo hrane določila v prostorskih aktih lokalnih skupnosti, podlaga za določitev trajno varovanih kmetijskih zemljišč v prostorskem aktu lokalne skupnosti pa je strokovna podlaga s področja kmetijstva.

Slika 1: Pogled iz naselja Lačna Gora proti Oplotnici

ZAKONSKA OSNOVA

- Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 - ZUNPEOVE),
- Uredba o območjih za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo (Uradni list RS, št. 71/16),
- Pravilnik o vsebini elaborata posegov na kmetijska zemljišča (Uradni list RS, št. 83/16),
- Pravilnik o tehničnih, strokovnih in organizacijskih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati organizacije za izdelavo strokovnih podlag s področja kmetijstva (Uradni list RS, št. 80/16 in 12/19),
- Pravilnik o podrobnejših pogojih za določitev predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč ter o podrobnejši vsebini strokovnih podlag s področja kmetijstva (Uradni list RS, št. 55/17).

Uporabljene kratice:

TVKZ – trajno varovana kmetijska zemljišča

TVKZp - trajno varovana kmetijska zemljišča na območju evidence stavbnih zemljišč

TVKZv- trajno varovana kmetijska zemljišča na območju vodnega katastra

TVKZc- trajno varovana kmetijska zemljišča na območju dejanske rabe zemljišč javne cestne infrastrukture

TVKZg- trajno varovana kmetijska zemljišča na območju dejanske rabe gozdnih zemljišč

OKZ – ostala kmetijska zemljišča

OKZp – ostala kmetijska zemljišča na območju evidence stavbnih zemljišč

OKZv – ostala kmetijska zemljišča na območju vodnega katastra

OKZc – ostala kmetijska zemljišča na območju dejanske rabe zemljišč javne cestne infrastrukture

OKZg – ostala kmetijska zemljišča na območju dejanske rabe gozdnih zemljišč

OKZi – ostala kmetijska zemljišča, izločena iz predloga TVKZ, skladno z usmeritvami za izločanje (priloga 2)

ODZ – območja drugih zemljišč

ODZi – območja drugih zemljišč, izločena iz predloga TVKZ, skladno z usmeritvami za izločanje

ODZk – območja drugih zemljišč, ki so po dejanski rabi kmetijska zemljišča in so večja od 0,5 ha

ODZp – območja drugih zemljišč na območju evidence stavbnih zemljišč

ODZv – območja drugih zemljišč na območju vodnega katastra

ODZc – območja drugih zemljišč na območju dejanske rabe zemljišč javne cestne infrastrukture

ODZg – območja drugih zemljišč na območju dejanske rabe gozdnih zemljišč

PPK – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo

PPKp – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo na območju evidence stavbnih zemljišč

PPKv – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo na območju vodnega katastra

PPKc – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo na območju dejanske rabe zemljišč javne cestne infrastrukture

PPKg – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo na območju dejanske rabe gozdnih zemljišč

GPOEB – grafični prikaz območij enakih bonitet

1 PREDSTAVITEV KMETIJSTVA V OBČINI

Pojasnilo: Skladno s Pravilnikom o podrobnejših pogojih za določitev predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč ter o podrobnejši vsebini strokovnih podlag s področja kmetijstva (Uradni list RS, št. 55/17; v nadaljevanju: pravilnik) je vsebino poglavja pripravila javna služba kmetijskega svetovanja.

Slika 2: Pogled iz hribovitega naselja Okoška Gora proti dolini

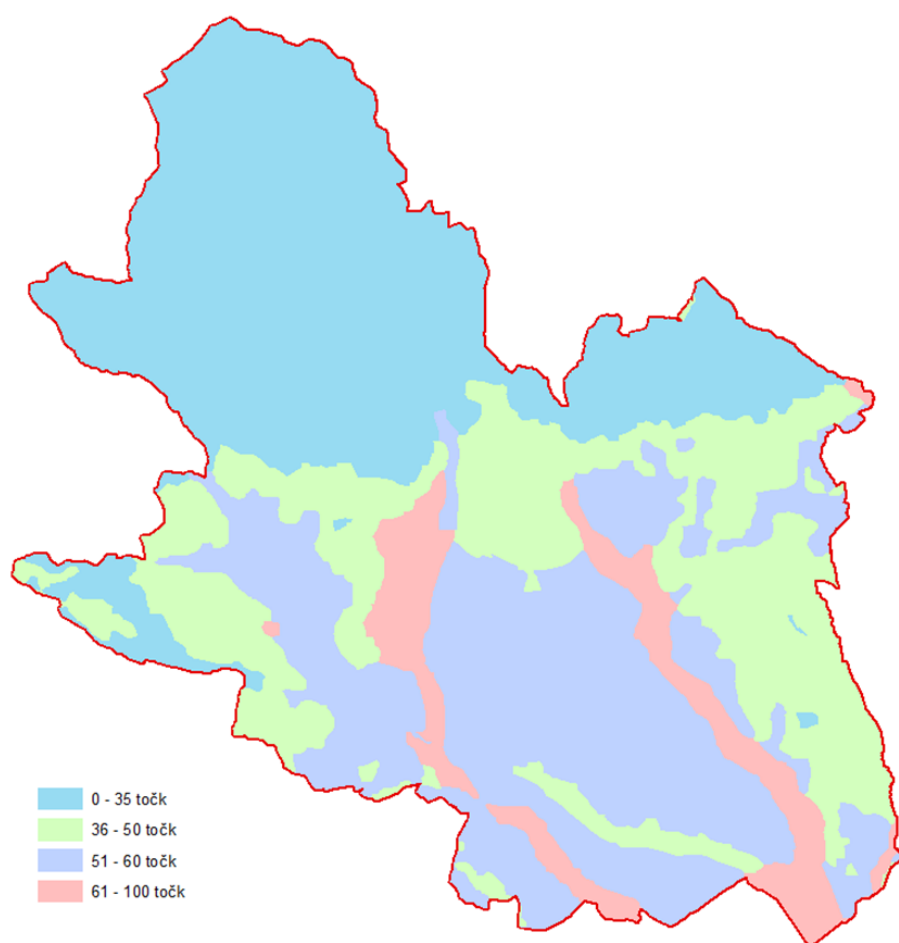
Slika 3: Pogled iz naselja Lačna Gora proti Oplotnici

2 ANALIZA PRIDELOVALNEGA POTENCIALA V OBČINI

Analiza bonitetnih točk po zemljiško katastrskem načrtu glede na razrede po prilogi 1 Pravilnika o podrobnejših pogojih za določitev predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč ter o podrobnejši vsebini strokovnih podlag s področja kmetijstva (Uradni list RS, št. 55/17; v nadaljevanju: pravilnik) je predstavljena v preglednici 1.

Preglednica 1: Površina in delež bonitetnih razredov

Bonitetni razred	Skupna površina [m ²]	Delež [%]
0-35 točk	12.109.860,77	36,44
36-50 točk	8.443.619,16	25,41
51 do 60 točk	10.059.100,52	30,27
61 do 100 točk	2.620.363,23	7,88
Skupaj	33.232.943,68	100,00

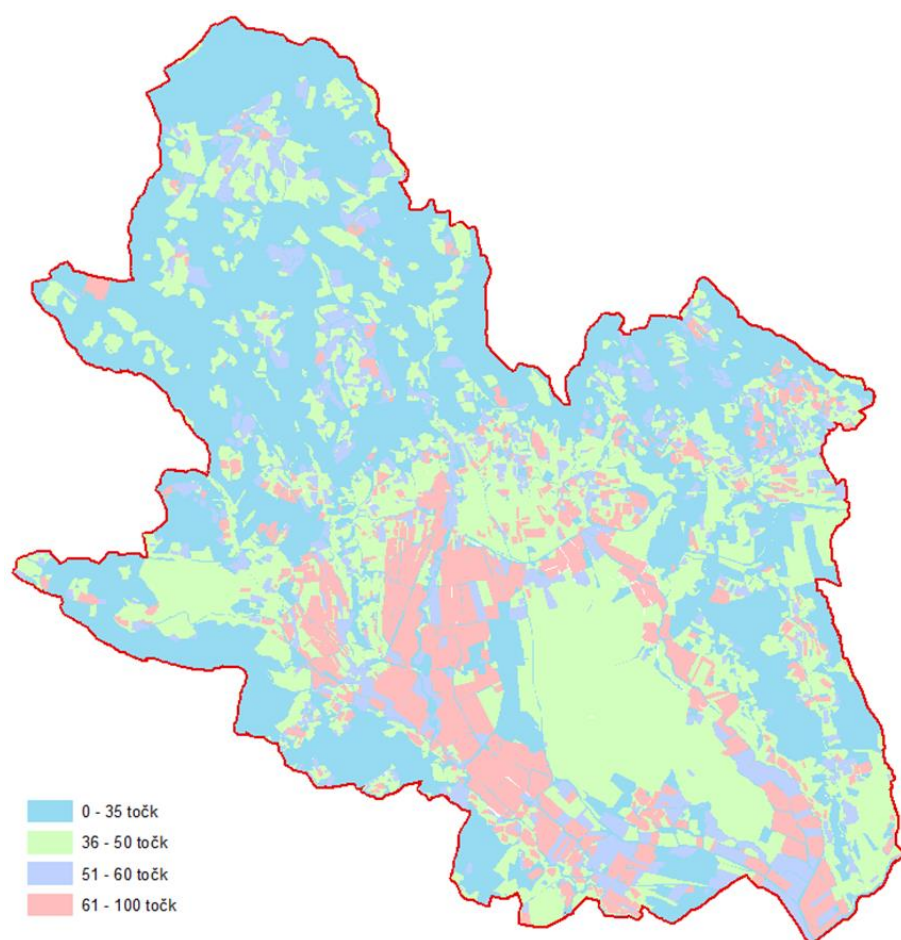
Slika 4: Grafični prikaz analize bonitetnih točk po zemljiškem katastru

Glede na podatke o bonitetnih točkah po podatkih območij enakih bonitet so zemljišča z najvišjo boniteto (nad 61) prisotna povečini v čisti ravnini občine, ki se razteza v ozkem pasu po dolini. Ta zemljišča predstavljajo zgolj 7,88 % skupne površine občine. Najvišja boniteta je 87 točk. Največ zemljišč se nahaja v razredu od 0 do 35 bonitetnih točk in sicer 36,44 %, sledijo bonitete v razredu med 51 in 60 bonitetnih točk z 30,27 % zemljišč občine, v razredu od 36 do 50 bonitetnih točk pa jih je 25,41 %. Najslabše bonitetne točke se nahajajo na severnem delu hribovja v naseljih Božje, Koritno, Zlogona vas.

Kot zanimivost podajamo še analizo bonitetnih točk **po zemljiškem katastru** (stanje na dan 26. 5. 2022), ki formalno ni več veljaven podatek. Bonitete se bile razvrščene v razrede po prilogi 1 pravilnika. Stanje je prikazano v preglednici 2.

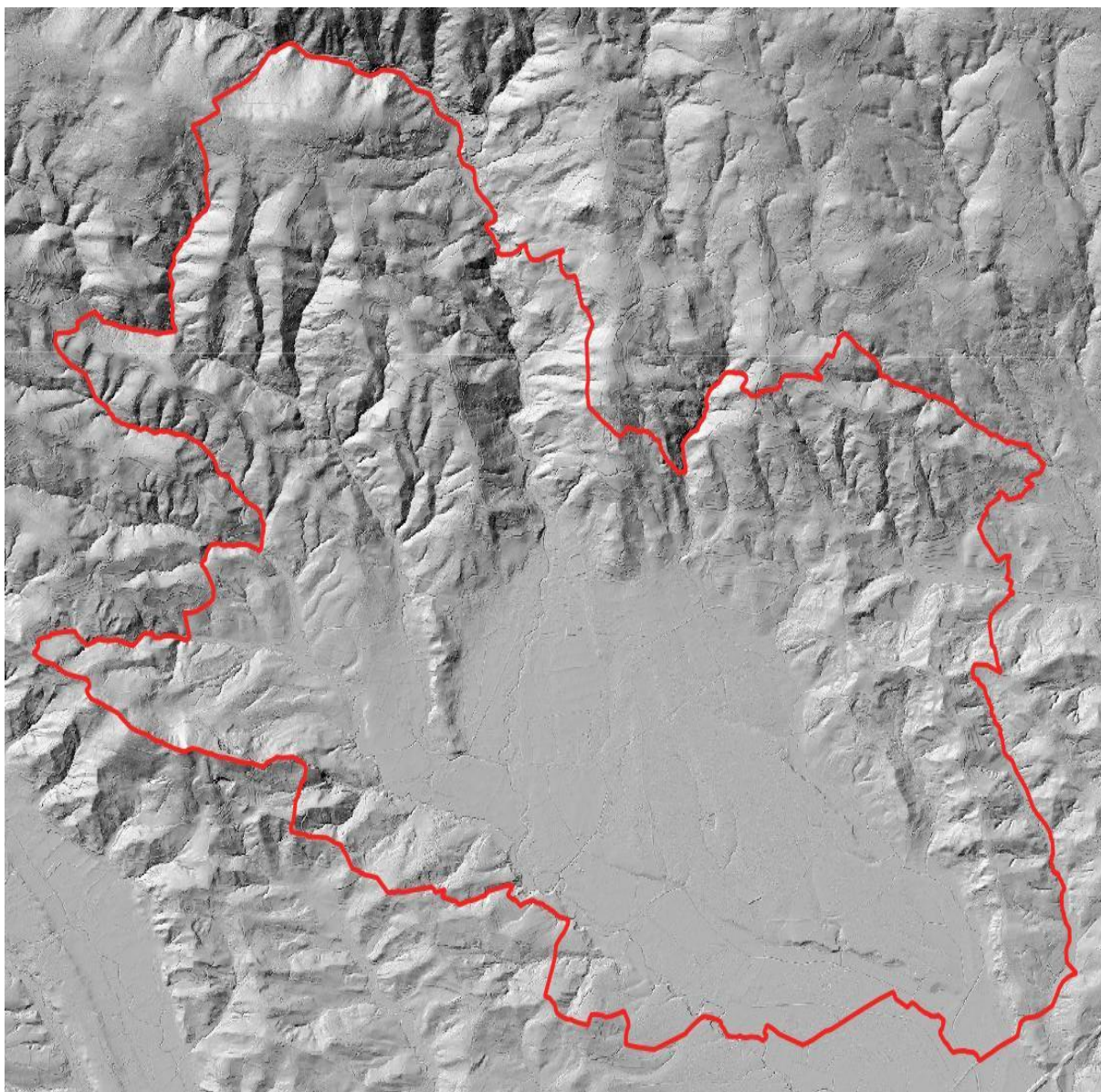
Preglednica 2: Površina in delež bonitetnih razredov

Bonitetni razred	Skupna površina [m ²]	Delež [%]
0-35 točk	14.772.973,96	44,45
36-50 točk	10.895.402,77	32,78
51 do 60 točk	3.265.581,41	9,83
61 do 100 točk	4.298.985,55	12,94
Skupaj	33.232.943,68	100,00

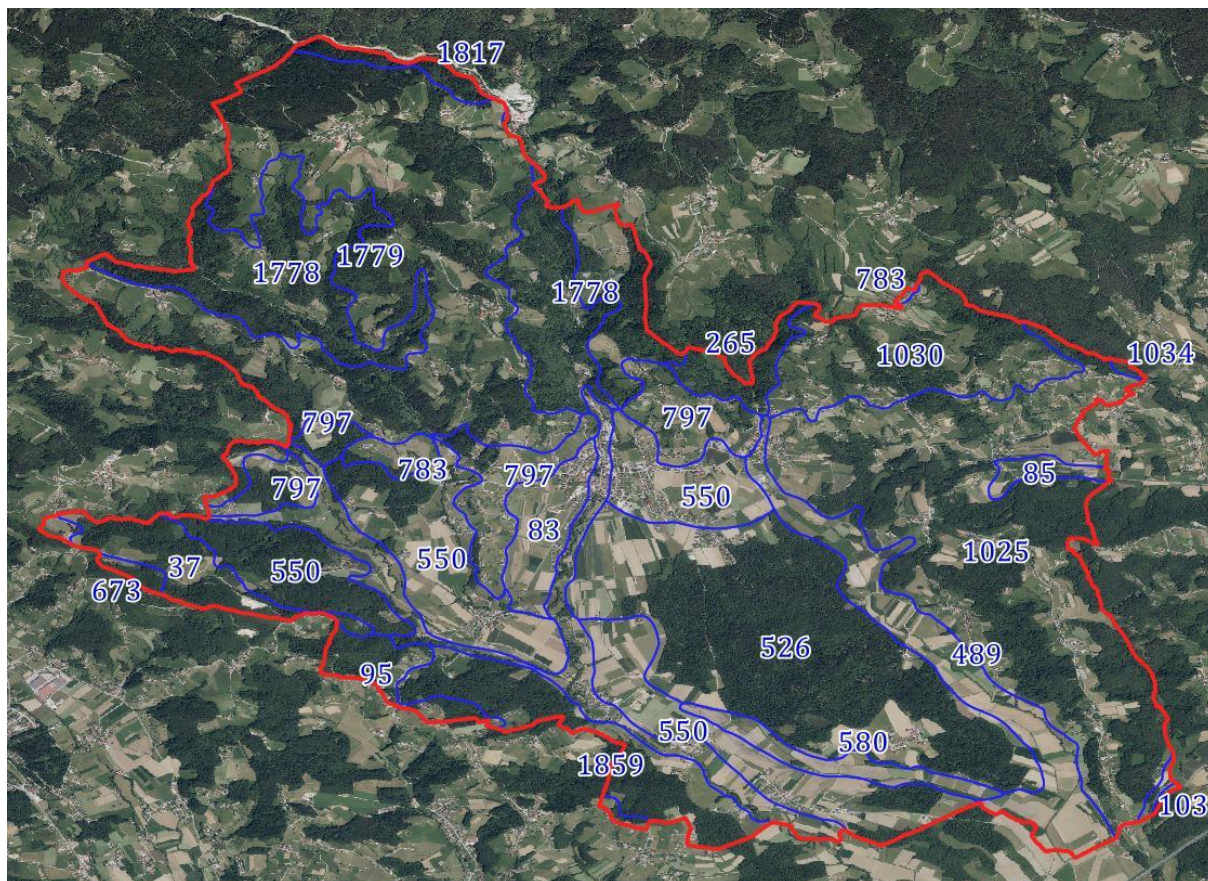
Slika 5: Grafični prikaz analize bonitetnih točk po sloju območja enakih bonitet

Podatki o bonitetnih točkah po zemljiškem katastru kažejo, da se največ zemljišč pojavi v bonitetnem razredu med 0 in 35 bonitetnih točk, to je 44,45%, sledijo pa zemljišča v bonitetnem razredu med 36 in 50 točk. Najmanj zemljišč se pojavi v razponu med 51 in 60 točk. Zemljišča v ravninskem delu ostajajo v najvišjem razredu, medtem ko se območja na hribovitem delu razlikujejo in preidejo tudi v višji razred.

Slika 6: Območje občine Oplotnica na LIDAR posnetku

Po podatkih geološke karte se na severnem delu območja občine Oplotnica pojavljajo metamorfne kamnine. Med kamninami prevladujejo predvsem gnajsi. V osrednjem in južnem delu, na ravninskem predelu občine prevladujejo peščeno prodnati zasipi. Mestoma so prisotni glinasto prodnati zasipi. Kamenina je poleg reliefa glavni tlo tvorni dejavnik v prostoru.

Slika 7: Območje občine Oplotnica na DOF posnetku s prikazom posameznih šifer talnih kartografskih enot (TKE) Pedološke karte Slovenije merila 1:25.000

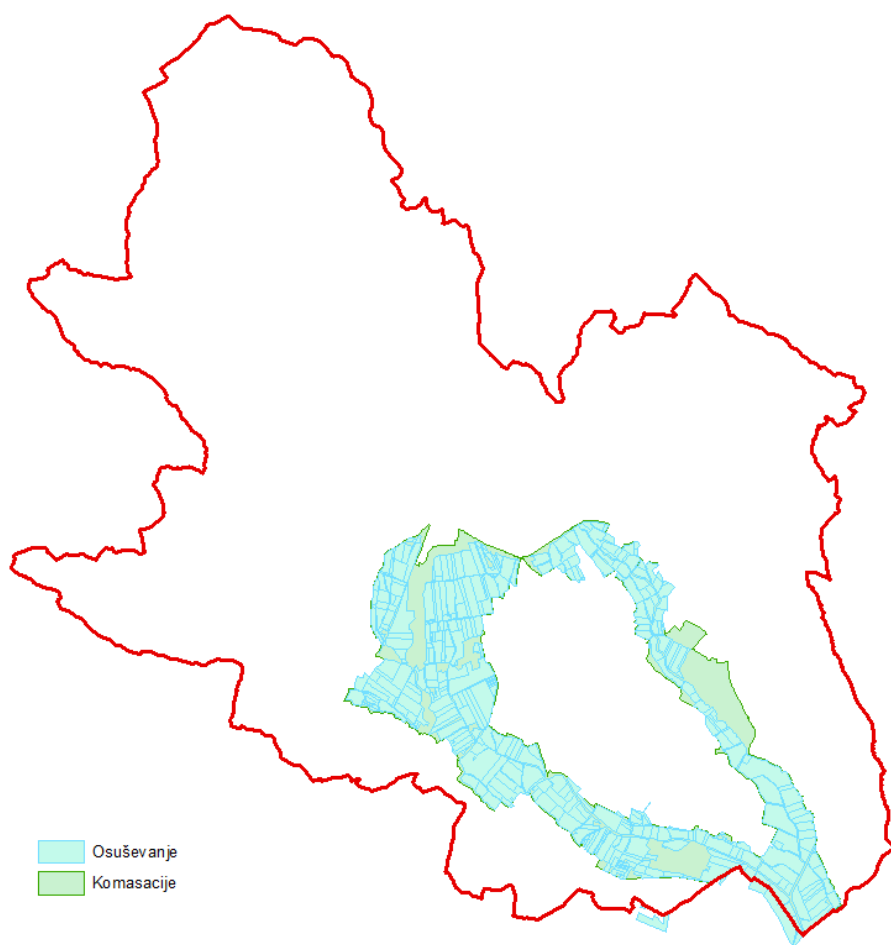
Po podatkih Pedološke karte Slovenije, merila 1:25.000, na območju občine Oplotnica prevladujejo tla z distričnimi lastnostmi, kar je posledica metamorfne matične podlage na tem območju. Med talnimi tipi prevladujejo predvsem distrična rjava tla ter iz oddelka humusno akumulativnih tal rankerji. Skupaj je delež distričnih rjavih tal in rankerjev preko 50 % površine občine. Sledi visok delež psevdoglejenih tal, z deležem okoli 25 %. Gre za tako imenovane navidezne gleje, ki nastajajo zaradi zastajanja padavinske vode v talnem profilu. Za psevdoglejna tla je značilen visok delež melja. Okoli 7 % površine občine pokrivajo evtrična rjava tla. Po teksturi gre predvsem za srednje težka tla s teksturnimi razredi (PGI,GI,I,MI,M,MGI,MG,PG,G).

Preglednica 3: Zastopanost posameznih talnih kartografskih enot (TKE) Pedološke karte Slovenije merila 1:25.000, na območju občine Oplotnica

Koda TKE	Opis TKE	Površina TKE v ha	Delež površine TKE v %
1779	Distrična rjava tla na biotitno-muskovitnem blestniku, tipična sr.gl.60%, ranker, distrična regolitni sr.globok+globok _20%, distrična rjava na biotitno-musko	605,1	18,2
1025	Distrična rjava tla na pliocenskih nanosih, tipična 80%, evtrična rjava tla na pleist.+pliocenskih sedimentih, tipična _20%	533,4	16,1
526	Psevdoglej, pobočni, distrična sr.globok _100%	418,3	12,6
550	Psevdoglej, ravninski, distrična sr.globok _100%	412,9	12,5
489	Obrečna, evtrična zmerno oglejena na glinastem aluviju _100%	271,5	8,2
1778	Distrična rjava tla na biotitno-muskovitnem blestniku, tipična pl.50%, ranker, distrična regolitni sr.globok+globok _30%, distrična rjava na biotitno-muskovit	266,9	8,0
1030	Distrična rjava tla na metamorfnih kam. tipična 70%, ranker, distrična regolitni _30%	234,0	7,1
797	Distrična rjava tla na kloritno-amfibolnih skrilavcih, koluvialna _100%	151,0	4,6
1859	Evtrična rjava tla na pleist.+pliocenskih sedimentih, psevdoglejena 70%, evtrična rjava tla na pleist.+pliocenskih sedimentih, tipična _30%	117,3	3,5
37	Rendzina, na mehkih karb.kam.sprsteninasta _100%	64,2	1,9
83	Evtrična rjava tla na aluv.-koluv nanosu, tipična gl. _100%	56,2	1,7
95	Evtrična rjava tla na pleist.+pliocenskih sedimentih, tipična _100%	43,5	1,3
580	Amfiglej, evtrična mineralen sr.močan _100%	38,2	1,2
265	Distrična rjava tla na metamorfnih kam. tipična pl. _100%	31,6	1,0
783	Distrična rjava tla na gnajsu, tipična gl. _100%	19,9	0,6
1817	Distrična rjava tla na tonalitu, tipična pl.60%, ranker, distrična rjava _20%, distrična rjava na tonalitu, koluvialna _20%	18,5	0,6
85	Evtrična rjava tla na aluv.-koluv nanosu, oglejena _100%	15,0	0,5
673	Evtrična rjava tla na miocenskih ilovnatih+kremenovih pes. tipična _100%	12,0	0,4
1034	Obrečna, evtrična gl. na ilovnatem aluviju 50%, obrečna, evtrična globoko oglejena na ilovnatem aluviju _50%	6,0	0,2
	Skupaj	3315,7	100,0

3 ANALIZA IZVEDENIH KOMASACIJ, OSUŠEVANJ ALI NAMAKANJ V OBČINI

Glede na podatke Enotne državne evidence o namakalnih in osuševalnih sistemih (KatMeSiNa), katere skrbnik je MKGP, sloj namakalnih sistemov vsebuje namakalne sisteme, ki imajo območja potrjena z Uredbo o potrditvi območij osuševalnih in namakalnih sistemov (Uradni list RS, št. 63/19). V podatke ni vključenih sistemov, za katere podatke MKGP še pripravlja, in vseh zasebnih namakalnih sistemov. Sloj osuševalnih sistemov vsebuje osuševalne sisteme, ki imajo območja potrjena z Uredbo o potrditvi območij osuševalnih in namakalnih sistemov (Uradni list RS, št. 63/19). Glede na omenjene podatkovne sloje so osuševalni sistemi na območju občine Oplotnica prisotni. Kot je razvidno na sliki spodaj se je na pretežnem delu znotraj območij izvedenih komasacij izvedlo osuševanje.

Slika 8: Grafični prikaz območja osuševanja in komasacij v območju občine Oplotnica

Preverili smo tudi morebitno izvedene komasacije na osnovi sloja delov katastrskih občin in merila podatkov zemljiškega katastra na delih katastrskih občin v občini Oplotnica. Komasacije so bile izvedene na območjih Zlogona Gora, Oplotnica in Zgornje Gruškovje. V ravninskem delu občine je oblika in velikost parcel na več delih nakazovala na verjetnosti izvedbe komasacije v obdobju pred letom 2007, zato smo preverili še sloj delov katastrskih občin in merilo podatkov zemljiškega katastra na delih katastrskih občin v občini Oplotnica. Glede na informacije kolegov geodetov so se elaborati starejših komasacij navadno oddajali v natančnosti merila 1:2000 ali 1:2500 in so se nanašali na del ali več delov katastrskih občin. V občini Oplotnica se nahaja merilo 1:2000. MKGP je od Geodetske uprave RS pridobil tudi podatke o parcelah, ki so nastale v postopku upravne ali pogodbene komasacije. Slednji podatki sicer niso popolni, saj je lahko po izvedeni komasaciji prišlo do parcelacije

(z odobritvijo pristojne upravne enote), vendar pa kombinacija razpoložljivih podatkov pokaže območja že izvedenih komasacij starejšega datuma. Meja območij komasacij sicer ni popolnoma zanesljiva, vendar smatramo, da je podatek dovolj dober, da se ga vključi v model. Za občino Oplotnica smo na ta način prepoznali več območij izvedenih komasacij.

4 POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ

4.1 Skupne površine in deleži zemljišč

Preglednica 4: Skupne površine in deleži zemljišč

KLASIFIKAC	POV (m ²)	Delež [%]
OKZ	4.841.864	31,36%
TVKZ	10.599.120	68,64%
Skupaj	15.440.984	100,00%

Kot je razvidno iz predhodno opravljenih analiz lastnosti zemljišč v občini Oplotnica, ima malo manj kot polovica zemljišč po podatkih o bonitetnih točkah po zemljiškem katastru (cca. 44,5 %) nizko boniteto v obsegu od 0-36 bonitetnih točk. Območje občine je reliefno oz. morfološko precej razgibano, čemur sledijo tudi rezultati strokovne podlage, kjer se večja razlika oziroma predvsem različne lastnosti reliefa na južni polovici občine (pretežno ravninski svet) v razmerju do severnega dela in zahodnega roba (večji nakloni oz. hribovitost) smiselno odražajo tudi v predlogu TVKZ in OKZ.

Nekoliko drugačno razmerje, kot je razvidno iz predloga TVKZ in OKZ, je glede kmetijskih zemljišč opredeljeno po veljavni namenski rabi prostora, kot je določena z OPN občine Oplotnica. Glede na namensko rabo kmetijskih zemljišč jih je cca 47,8 % določenih kot TVKZ na zemljiščih K1 in cca 20,9 % določenih kot TVKZ na zemljiščih K2.

Preglednica 5: Delež OKZ in TVKZ na kmetijski namenski rabi

NRP	KLASIFIKAC	POV (m ²)	Delež [%]
K1	OKZ	856.417	5,55%
K1	TVKZ	7.375.507	47,77%
K2	OKZ	3.985.447	25,81%
K2	TVKZ	3.223.613	20,88%

4.2 Skupne površine in deleži zemljišč po posameznem podtipu strateških območij

Zaradi neprimerljive natančnosti zajema podatkov o strateških območjih in podatka predloga TVKZ, OKZ in PPK, je bilanca po posameznih strateških podtipih manj ustrezna. Krovno pa lahko iz nje izluščimo, da malo več kot polovica občine spada v podtip širše izravnave (51,5 %). Izmenjava ožjih izravnjav in zaplat je zastopana v 34,4 %, večje zaplate v 13,7 %, najmanjši delež je zastopan na podtipu gozd in območja nad gozdno mejo (0,4 %).

Preglednica 6: Skupne površine in deleži zemljišč po posameznem podtipu strateških območij

Podtip območja	Klasifikacija	Površina (m ²)	Delež
gozd in območja nad gozdno mejo	OKZ	4.866	0,02%
gozd in območja nad gozdno mejo	PPK	72.315	0,31%
gozd in območja nad gozdno mejo	TVKZ	6.584	0,03%
gozd in območja nad gozdno mejo	TVKZc	890	0,00%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	OKZ	1.548.646	6,58%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	OKZc	24.118	0,10%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	OKZg	5723	0,02%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	OKZp	17.835	0,08%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	OKZv	4.780	0,02%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	PPK	3.450.000	14,66%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	PPKk	20.856	0,09%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	TVKZ	2.902.747	12,34%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	TVKZc	64.080	0,27%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	TVKZp	46.845	0,20%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	TVKZv	11.546	0,05%
širše izravnave	OKZ	48668	0,21%

širše izravnave	OKZc	1.814	0,01%
širše izravnave	OKZp	592	0,00%
širše izravnave	OKZv	4.228	0,02%
širše izravnave	OKZg	32.225	0,14%
širše izravnave	PPK	4.321.404	18,37%
širše izravnave	PPKk	172.696	0,73%
širše izravnave	TVKZ	7.385.105	31,39%
širše izravnave	TVKZc	54.029	0,23%
širše izravnave	TVKZp	34.517	0,15%
širše izravnave	TVKZv	64592	0,27%
večje zaplate	OKZ	3.080.855	13,10%
večje zaplate	OKZc	38.579	0,16%
večje zaplate	OKZp	16109	0,07%
večje zaplate	OKZv	12.825	0,05%
večje zaplate	PPK	48.451	0,21%
večje zaplate	TVKZ	27.278	0,12%
večje zaplate	TVKZc	740	0,00%
večje zaplate	TVKZp	166	0,00%
Skupaj		23.526.706	100,00%

4.3 Površine in deleži zemljišč, določenih kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč

Preglednica 7: Površine in deleži zemljišč, določenih kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč

KLASIFIKAC	POV (m ²)	Delež
TVKZ	10.599.120	100,00 %

Iz preglednice 7 je razvidna površina trajno varovanih kmetijskih zemljišč v občini Oplotnica, ki smo jih določili z modeliranjem in ročnim zaokroževanjem. Zemljišča, ki so bila uvrščena v TVKZ izpolnjujejo kriterije v skladu s pravilnikom (zadostno število točk).

Ker pa so bila določena kmetijska zemljišča v naravi spremenjena v ostale rabe smo navedeno površino v nadaljnjih postopkih tudi natančneje opredelili na podlagi aktualnih vhodnih podatkov (dejanska raba, ceste, vodotoki, pozidana zemljišča).

4.4 Površine in deleži zemljišč, določenih kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč po posameznem podtipu strateških območij

V občini se pojavljajo štirje strateški podtipi, in sicer izmenjave ožjih izravnav in zaplat, večje zaplate, gozd in območja nad gozdno mejo ter širše izravnav. Območje večjih zaplat se nahaja na severozahodnem delu občine, kjer so v večini določeni OKZ oziroma ODZ poligoni. Večina TVKZ in sicer kar 71,1 % je torej določena na površinah podtipa širše izravnav. Ostale so določene še na podtipu izmenjava ožjih izravnav in zaplat (28,6 %), ki se nahaja na vzhodnem in zahodnem robu občine. Na površinah podtipa gozd in območja nad gozdno mejo jih je manj kot pol odstotka, na območjih večjih zaplat pa je njihova prisotnost zanemarljiva. Oba podtipa se nahajata v osrednjem delu južne polovice občine Oplotnica.

Preglednica 8: Površine in deleži zemljišč, določenih kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč

Podtip območja	Klasifikacija	Površina (m ²)	Delež
gozd in območja nad gozdno mejo	TVKZ	6.584	0,06%
gozd in območja nad gozdno mejo	TVKZc	890	0,01%
izmenjava ožjih izravnav in zaplat	TVKZ	2.902.747	27,39%
izmenjava ožjih izravnav in zaplat	TVKZc	64.080	0,60%
izmenjava ožjih izravnav in zaplat	TVKZp	46.845	0,44%

izmenjava ožjih izravnav in zaplat	TVKZv	11.546	0,11%
širše izravnav	TVKZ	7.385.105	69,68%
širše izravnav	TVKZc	54.029	0,51%
širše izravnav	TVKZp	34.517	0,33%
širše izravnav	TVKZv	64592	0,61%
večje zaplate	TVKZ	27.278	0,26%
večje zaplate	TVKZc	740	0,01%
večje zaplate	TVKZp	166	0,00%
gozd in območja nad gozdno mejo	TVKZ	6.584	0,06%
Skupaj		10.599.120	100,00%

4.5 Površine in deleži zemljišč, določenih kot območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo

Preglednica 9: Skupne površine in deleži zemljišč

KLASIFIKAC	POV (m ²)	Delež
PPK	8.085.722	100,00 %

Kot PPK so določene nekatere površine, ki so v OPN občine Oplotnica po osnovni namenski rabi prostora določene kot kmetijska ali gozdna zemljišča.

Stavbna zemljišča predstavljajo PPK v primerih, ko so v naravi nepozidana, se nahajajo večinoma na robu naselja, mejijo na TVKZ in skupaj z njimi predstavljajo potencialni kompleks ali razširitev kompleksa za kmetijsko obdelavo. Izjemoma so kot PPK opredeljena tudi stavbna zemljišča znotraj naselij, in sicer v primerih, ko so nepozidana, sklenjena v kompleks na površini vsaj okoli 0,5 ha, z boniteto višjo od 50 in se na njih v naravi odvija kmetijska obdelava (praviloma njive).

Gozdna zemljišča, ki predstavljajo pretežni del PPK so potencialno primerna za kmetijstvo le v primerih, ko gre za nižinske gozdove, ki jih je mogoče z manj zahtevnimi ukrepi spremeniti v zemljišča za kmetijsko rabo. Ta območja so porazdeljena po celotni občini Oplotnica, predvsem v ravninskih predelih.

Izpostaviti pa je treba, da imajo (nižinski) gozdovi svoje funkcije, opredeljene v gozdnogospodarskih načrtih in da so njihove krčitve za namen vzpostavljanja kmetijskih zemljišč možne le v omejenem obsegu.

4.6 Površine in deleži zemljišč, določenih kot območja drugih zemljišč potencialno primernih za kmetijstvo, po posameznem podtipu strateških območij

Preglednica 10: Površine in deleži zemljišč, določenih kot območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo po posameznem podtipu strateških območij

Podtip območja	Klasifikacija	Površina (m ²)	Delež
gozd in območja nad gozdno mejo	PPK	72.315	0,89%
izmenjava ožjih izravnav in zaplat	PPK	3.450.000	42,67%
izmenjava ožjih izravnav in zaplat	PPKk	20.856	0,26%
širše izravnav	PPK	4.321.404	53,44%
širše izravnav	PPKk	172.696	2,14%
večje zaplate	PPK	48.451	0,60%
Skupaj		8.085.722	100,00%

V preglednici 10 je razvidno, da se na podtipu izmenjava ožjih izravnav in zaplat (42,9 %) in širše izravnav (55,6 %) nahaja največ zemljišč PPK, kar predstavlja večinski delež. Na podtipih gozd in območja nad gozdno mejo ter večje zaplate so zemljišča PPK zastopana manj kot v enem odstotku.

Preostali del PPK je porazdeljen na podtipu večje zaplate in gozd in območja nad gozdno mejo in sta v manjšem deležu (oba pod 1%).

4.7 Podatek o površini in deležu zemljišč v občini glede na pogoje za določitev predloga območij TVKZ

Primernost za določitev posameznih območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa z opisnimi in točkovni kriteriji po posameznih pogojih za določanje posameznih območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč, ki so:

- bonitetne točke,
- nagib (%),
- izvedene komasacije,
- izvedeno osuševanje,
- namakalni sistem,
- trajni nasadi,
- lokalne značilnosti.

Razpon možnih skupnih točk po modelu primernosti za določitev posameznih območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč je od 1 do 20 točk, pri čemer posamezno območje trajno varovanih kmetijskih zemljišč s skupnim številom točk 1 ne izpolnjuje pogojev za določitev predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč. Je pa lahko v posamezno območje trajno varovanih kmetijskih zemljišč vključeno zaradi zaokroževanja predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč v skladu s pravilnikom o določevanju trajno varovanih kmetijskih zemljišč.

Preglednica 11: Površina in delež zemljišč glede na pogoje za določitev predloga območij TVKZ

TOČKE	KLASIFIKACIJA	POVRŠINA (m ²)	Delež
1	TVKZc	4.300	0,04%
1	TVKZv	81	0,00%
1	TVKZp	2.215	0,02%
1	TVKZ	109.357	1,03%
2	TVKZp	229	0,00%
2	TVKZv	8	0,00%
2	TVKZ	13.713	0,13%
2	TVKZc	84	0,00%
3	TVKZc	39.913	0,38%
3	TVKZv	6.938	0,07%
3	TVKZp	27.674	0,26%
3	TVKZ	2.109.452	19,90%
4	TVKZc	1.484	0,01%
4	TVKZv	308	0,00%
4	TVKZp	4.139	0,04%
4	TVKZ	192.089	1,81%
5	TVKZc	7.045	0,07%
5	TVKZv	2.950	0,03%
5	TVKZp	4.183	0,04%
5	TVKZ	664.261	6,27%
6	TVKZc	17.711	0,17%
6	TVKZv	8.464	0,08%
6	TVKZp	13.648	0,13%
6	TVKZ	892.428	8,42%
7	TVKZc	4.311	0,04%
7	TVKZv	3.272	0,03%
7	TVKZp	2.203	0,02%
7	TVKZ	277.104	2,61%
8	TVKZv	3.861	0,04%
8	TVKZc	11.633	0,11%

8	TVKZp	6.143	0,06%
8	TVKZ	662.847	6,25%
9	TVKZc	15.379	0,15%
9	TVKZp	8.109	0,08%
9	TVKZv	15.695	0,15%
9	TVKZ	1.613.150	15,22%
10	TVKZp	7.555	0,07%
10	TVKZc	9.726	0,09%
10	TVKZv	2.869	0,03%
10	TVKZ	244.922	2,31%
11	TVKZc	2.060	0,02%
11	TVKZv	18.751	0,18%
11	TVKZp	1.176	0,01%
11	TVKZ	466.431	4,40%
12	TVKZc	5.303	0,05%
12	TVKZv	9.951	0,09%
12	TVKZp	2.672	0,03%
12	TVKZ	1.799.742	16,98%
13	TVKZp	3	0,00%
13	TVKZv	570	0,01%
13	TVKZc	245	0,00%
13	TVKZ	79.128	0,75%
14	TVKZc	545	0,01%
14	TVKZp	1.580	0,01%
14	TVKZv	2.317	0,02%
14	TVKZ	1.164.139	10,98%
15	TVKZv	83	0,00%
15	TVKZ	11.279	0,11%
16	TVKZv	19	0,00%
16	TVKZ	21.673	0,20%
Skupaj		10.599.120	100,00%

Iz preglednice 11 je razvidna razporeditev zemljišč v občini Oplotnica na podlagi zgoraj navedenih pogojev. TVKZ se nahajajo predvsem v osrednjem in južnem delu občine, kjer se pojavljajo:

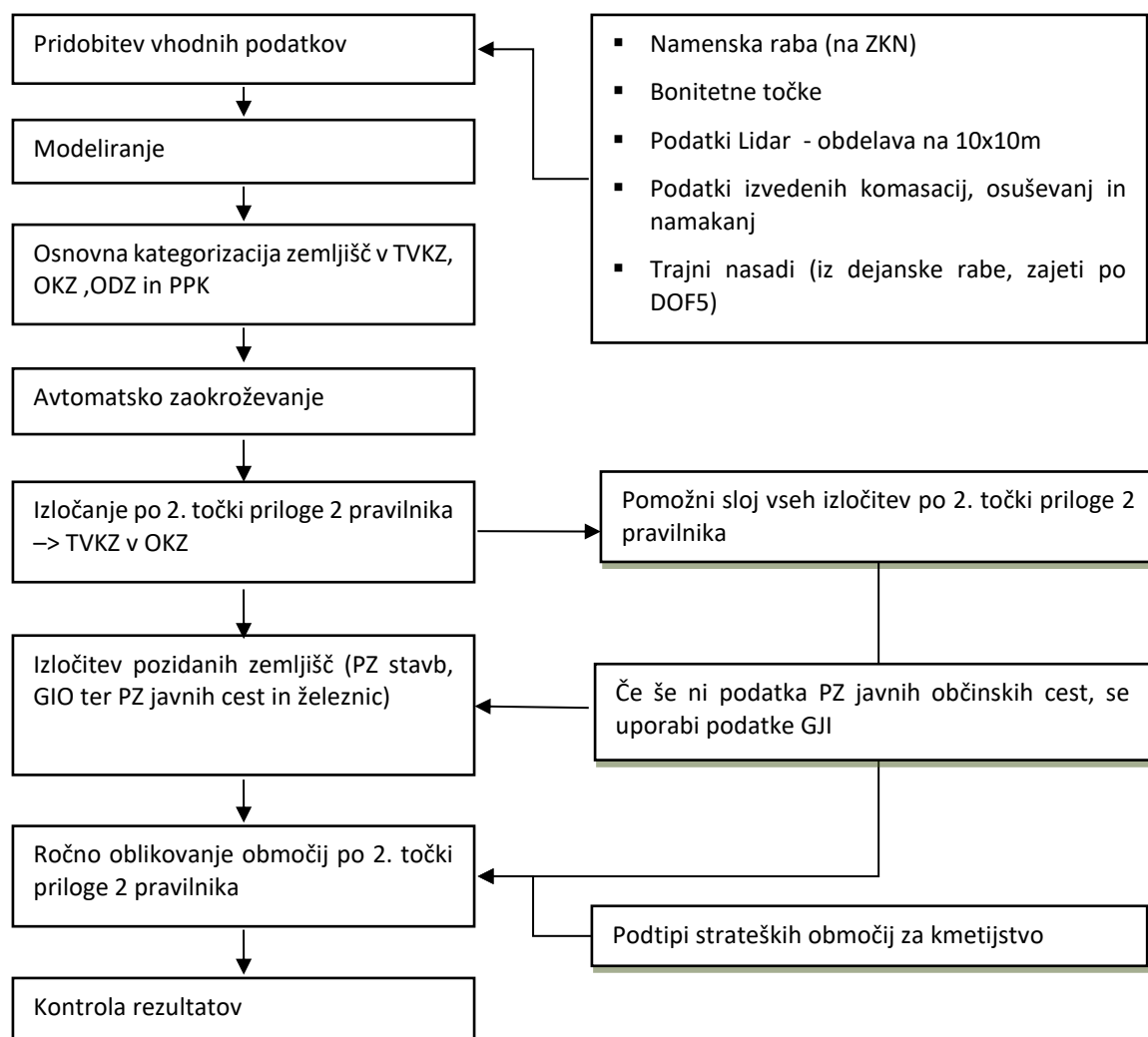
- višje bonitete in
- nižine.

Največje število točk je 16 (od 20 možnih), z majhnim deležem 0,20%. Več kot 10 točk ima le 33,9 % zemljišč, opredeljenih kot predlog TVKZ. Največji delež predloga TVKZ ima 3 točke (20,3 %). V povprečju (tehtano povprečje) trajno varovana kmetijska zemljišča dosegajo 8,2 točke, kar kaže na zelo dobro urejena kmetijska zemljišča, primerna za različne vrste kmetijske pridelave. Le 1,1 % zemljišč v predlogu TVKZ ne dosega točkovnega kriterija za TVKZ (zgolj 1 točka po modelu), in so bila v predlog TVKZ umeščena tekom ročnega zaokroževanja.

5 OPIS POSTOPKA DOLOČANJA PREDLOGA OBMOČIJ TRAJNO VAROVANIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN DRUGIH ZEMLJIŠČ, POTENCIALNO PRIMERNIH ZA KMETIJSKO PRIDELAVO

5.1 Shema obdelave podatkov, zaokroževanja in izločitev

- Osnovni potek dela:

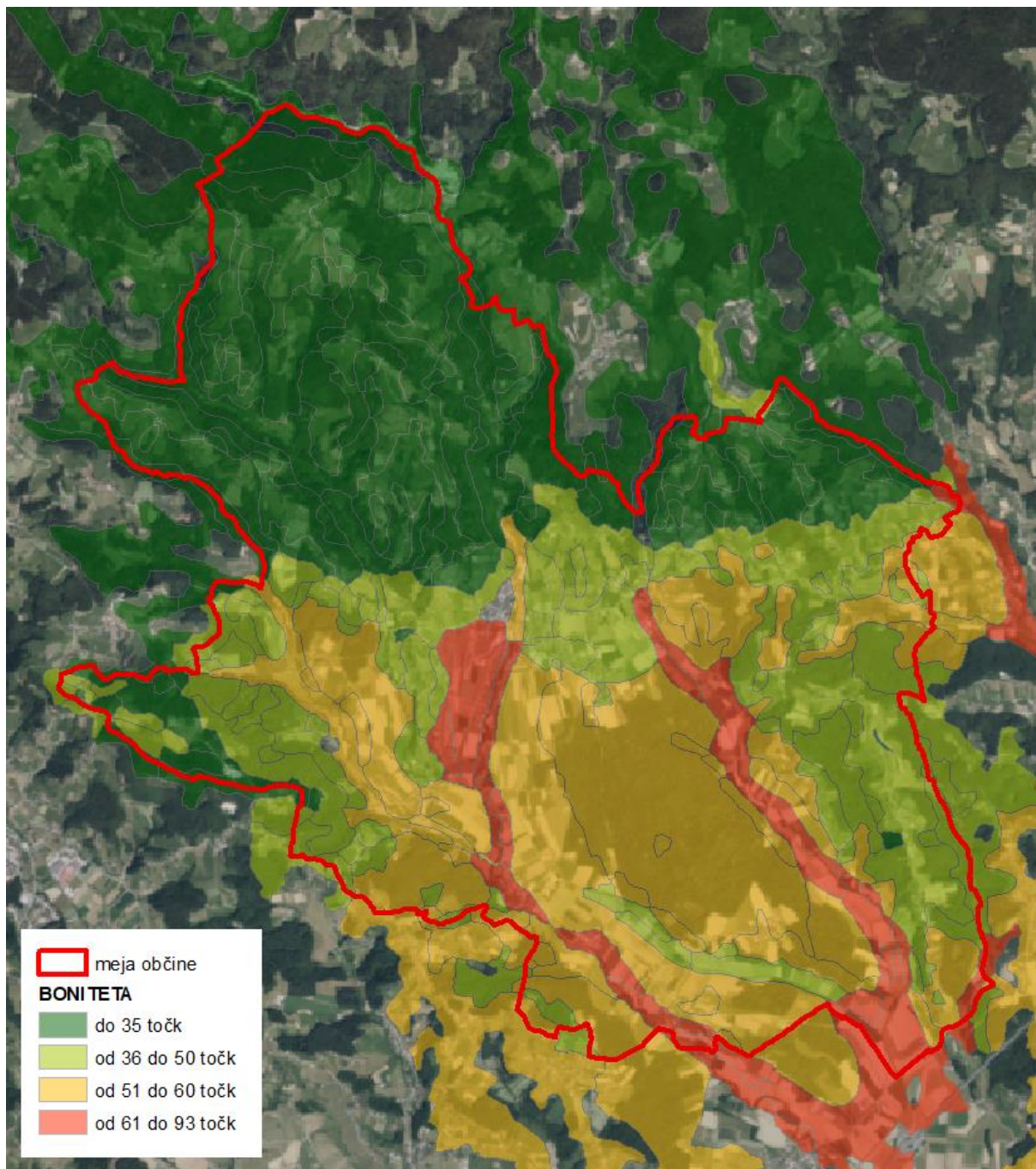
5.2 Vhodni podatki

Preglednica 12: Vhodni podatki

Naziv podatka	Datum vira
Meja občine	1.02.2018
Kataster nepremičnin (parcele in boniteta)	12.05.2024
Arhivske bonitete	26.05.2022
Lidar	23.05.2024
Območje namakalnega sistema	13.08.2020
Območje osuševalnega sistema	13.08.2020
Območja ki so po dejanski rabi kmetijskih in gozdnih zemljišč v skladu s predpisom, ki ureja kmetijstvo, opredeljena kot vinograd (šifra 1211), matičnjak (šifra 1212), intenzivni sadovnjak (šifra 1221), oljčnik (šifra 1230), ekstenzivni oziroma travniški sadovnjak (šifra 1222) in ostali trajni nasad (šifra 1240).	30.04.2024
Namenska raba prostora	21.05.2024
Vodovarstvena območja - državni nivo	05.01.2021
Vodovarstvena območja - občinski nivo	20.11.2023
Območja varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom (gozdni rezervati)	04.01.2021
Območja vrtnoarhitekturne dediščine	20.02.2024
Območja sprejetih DPN in območij DPN v pripravi s področja cestne in železniške infrastrukture	13.01.2023/4.12.2023
Območja sprejetih DPN in območij DPN v pripravi za druge prostorske ureditve državnega pomena	13.01.2023/4.12.2023
Dejanska raba zemljišč javne državne in občinske cestne infrastrukture	24.05.2024
Dejanska raba zemljišč javne železniške infrastrukture	-
Vodna zemljišča	5.01.2021
Pripadajoča zemljišča stavb in gradbeno inženirskih objektov	17.05.2024
Strateška območja	-

5.3 Modeliranje

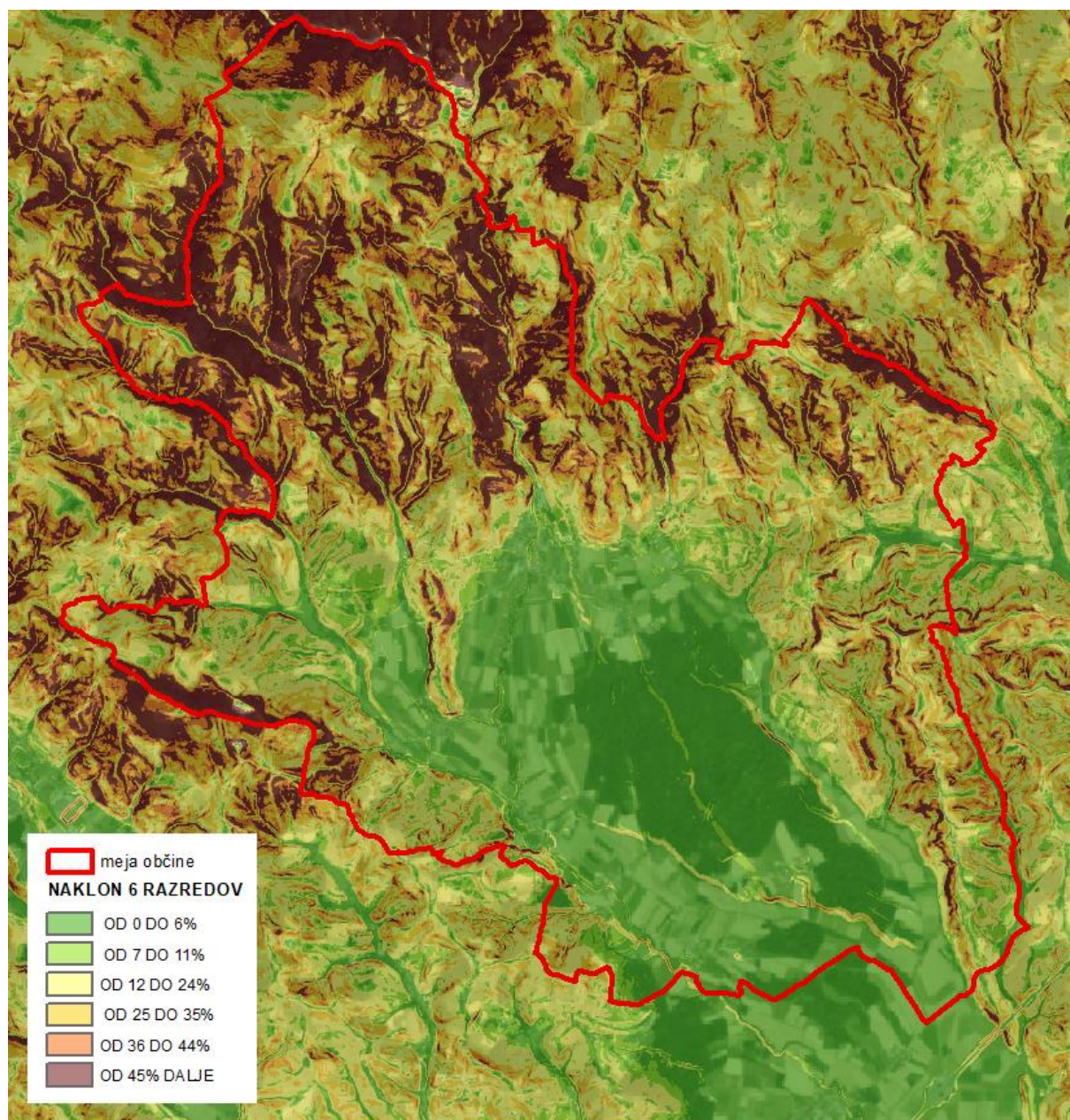
Boniteta

Slika 9: Grafični prikaz analize bonitetnih točk po zemljiškem katastru

Naklon

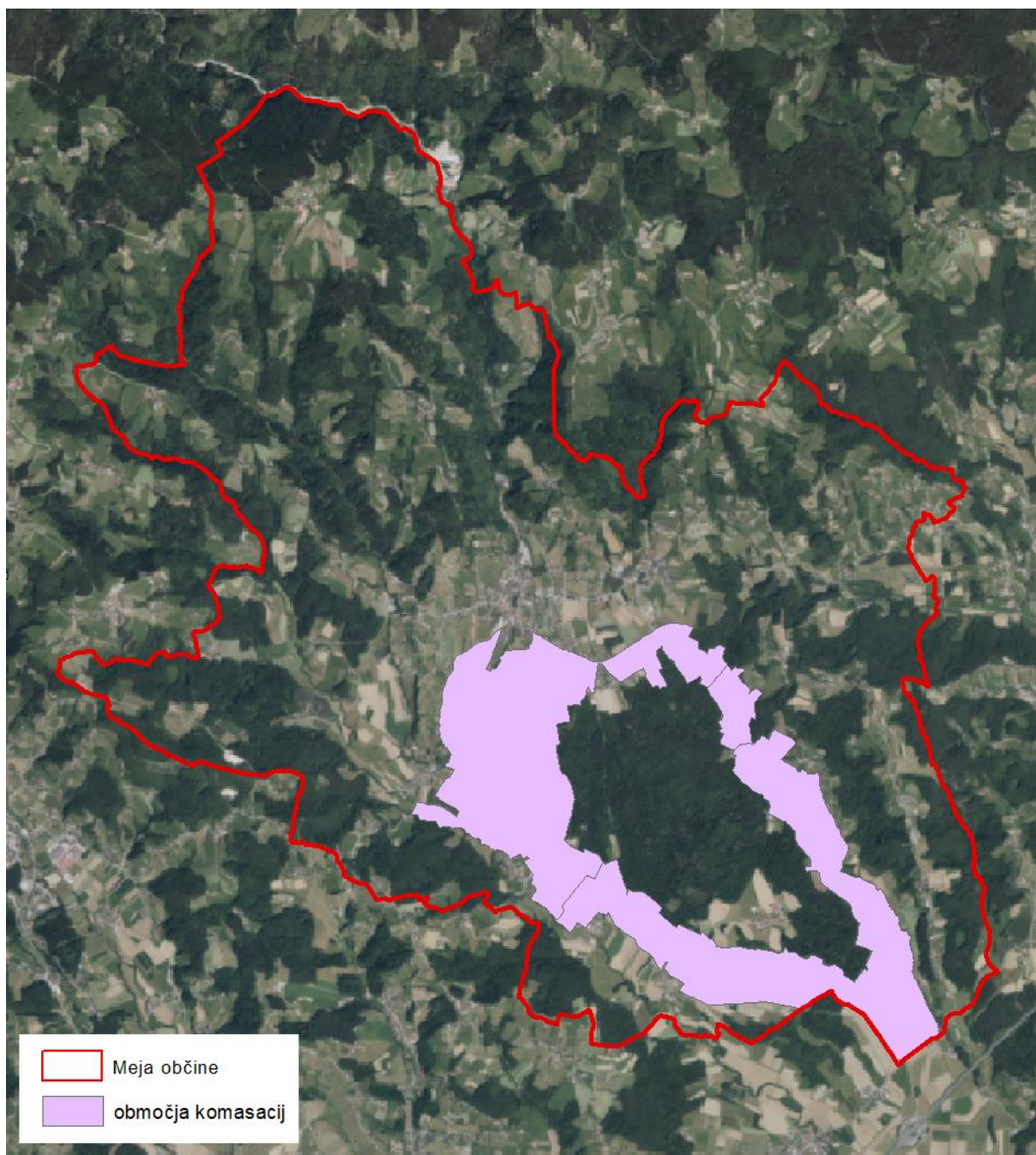
Z ukazom Slope se iz vhodnega rastra izdela raster z naklonom. Končni rezultat je poligonski sloj z nakloni, ki imajo pripisane vrednosti določene v tabeli.

Slika 10: Grafični prikaz naklona terena

Komasacija

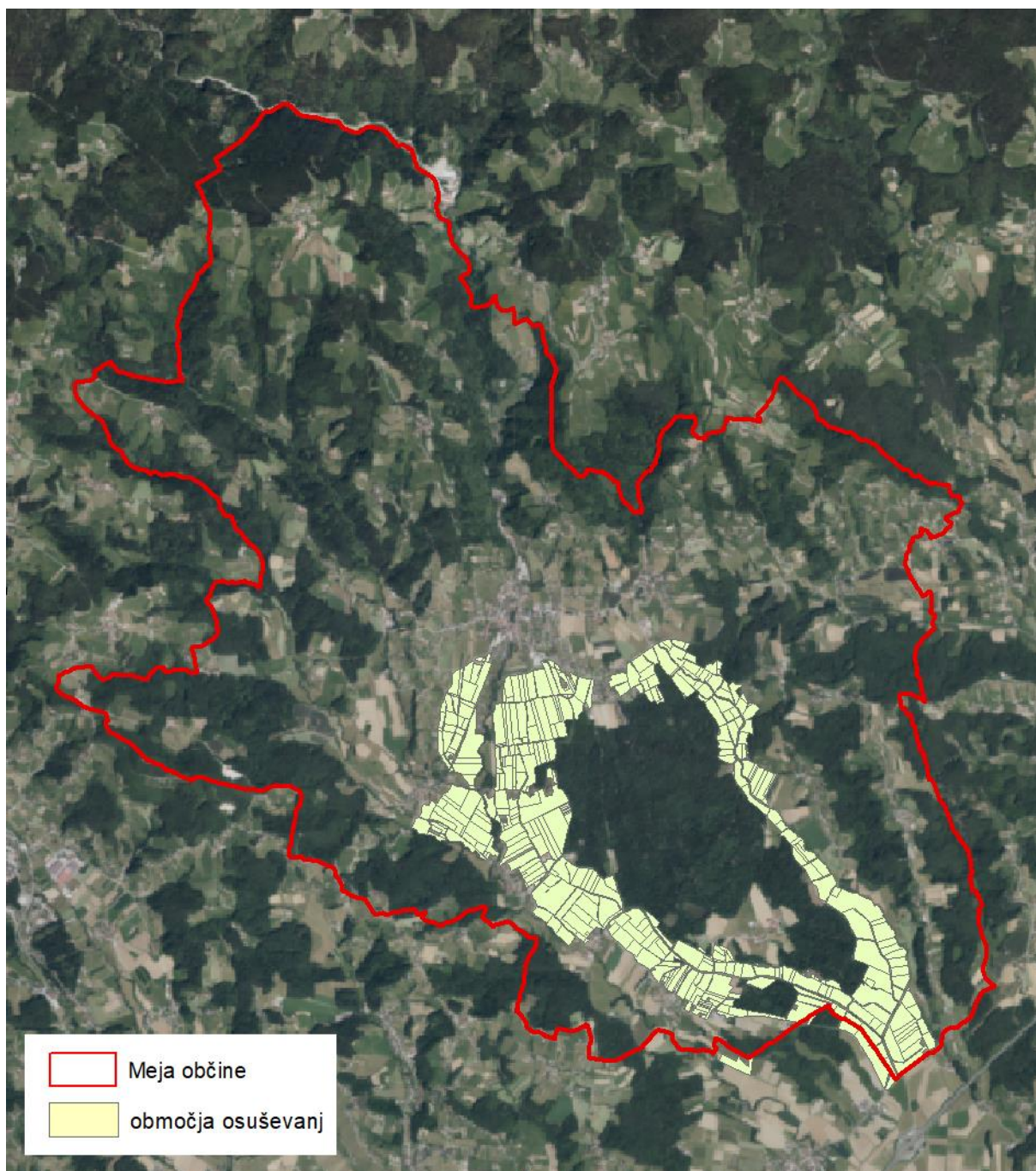
Kjer so bile izvedene komasacije na območju OPN dodamo eno točko.

Slika 11: Grafični prikaz območja komasacij

Osuševanje

Kjer so bile izvedena osuševanja na območju OPN dodamo dve točki.

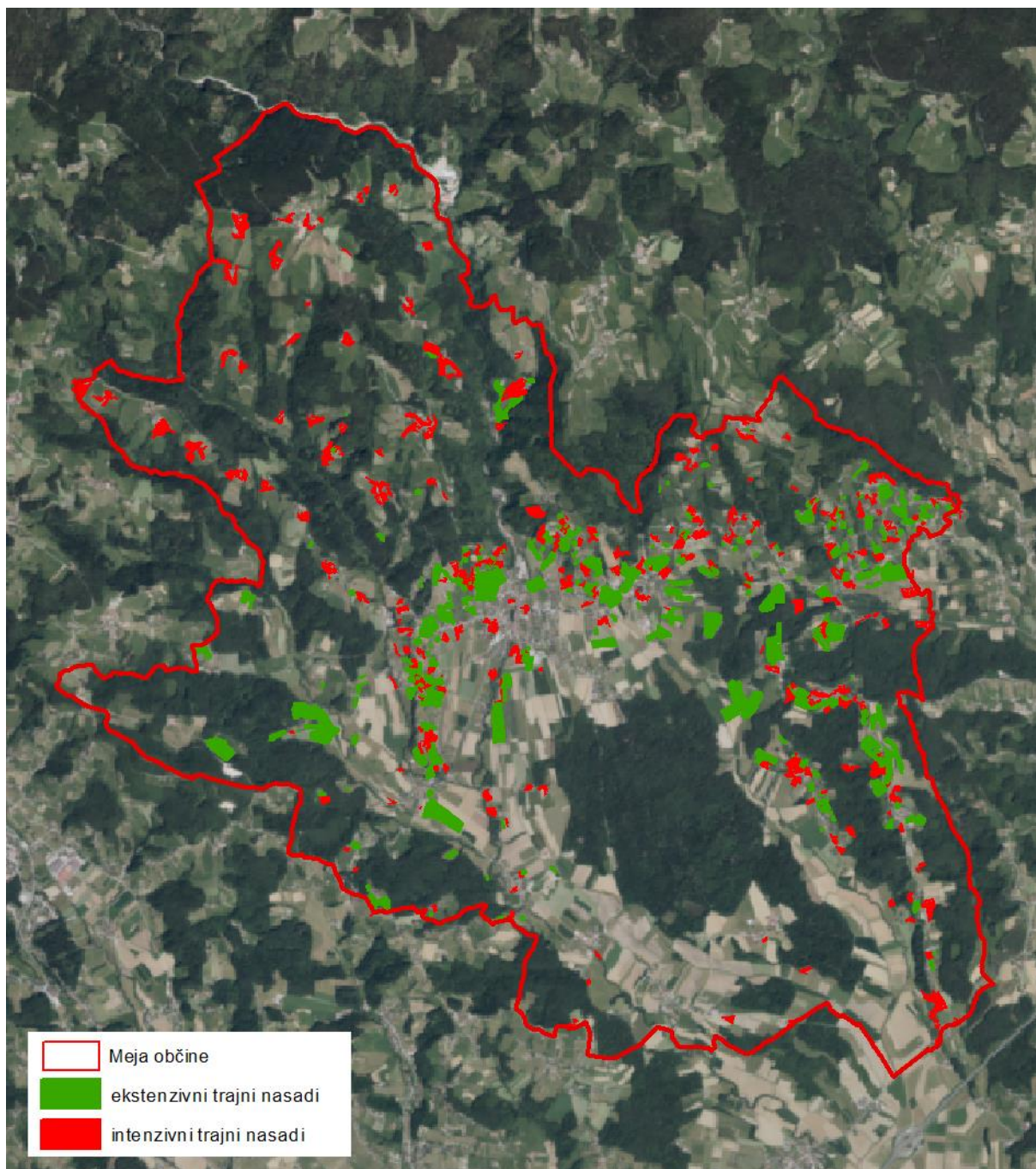
Slika 12: Grafični prikaz območja osuševanj

Namakanje

V občini Oplotnica namakanja niso bila izvedena.

Trajni nasadi

Iz sloja dejanske rabe prostora izberemo vinograd (šifra 1211), matičnjak (šifra 1212), intenzivni sadovnjak (šifra 1221), oljčnik (šifra 1230), ekstenzivni oziroma travniški sadovnjak (šifra 1222) in ostali trajni nasadi (šifra 1240). Travniki sadovnjakom (šifra 1222) pripišemo 1 točko, ostalim pa 2.

Slika 13: Grafični prikaz trajnih nasadov

Lokalne značilnosti

V občini Oplotnica ni lokalnih značilnosti kmetijske pridelave.

Obdelava

Vse sloje se združi. Sloju se doda polje s seštevkom vseh točk -> rezultat je osnovni sloj s pripisanimi točkami in seštevkom vseh točk.

5.4 Predlog območij po modeliranju

TVKZ

Pogoji:

- seštevek točk mora biti večji od 1;
- NRP = kmetijsko zemljišče.

Iz osnovnega sloja izberemo območja, na podlagi zgornjih pogojev. Izbranim poligonom v polje Klasifikacija pripišemo atribut TVKZ.

OKZ

Pogoji:

- NRP = kmetijsko zemljišče;
- ni v predlogu TVKZ.

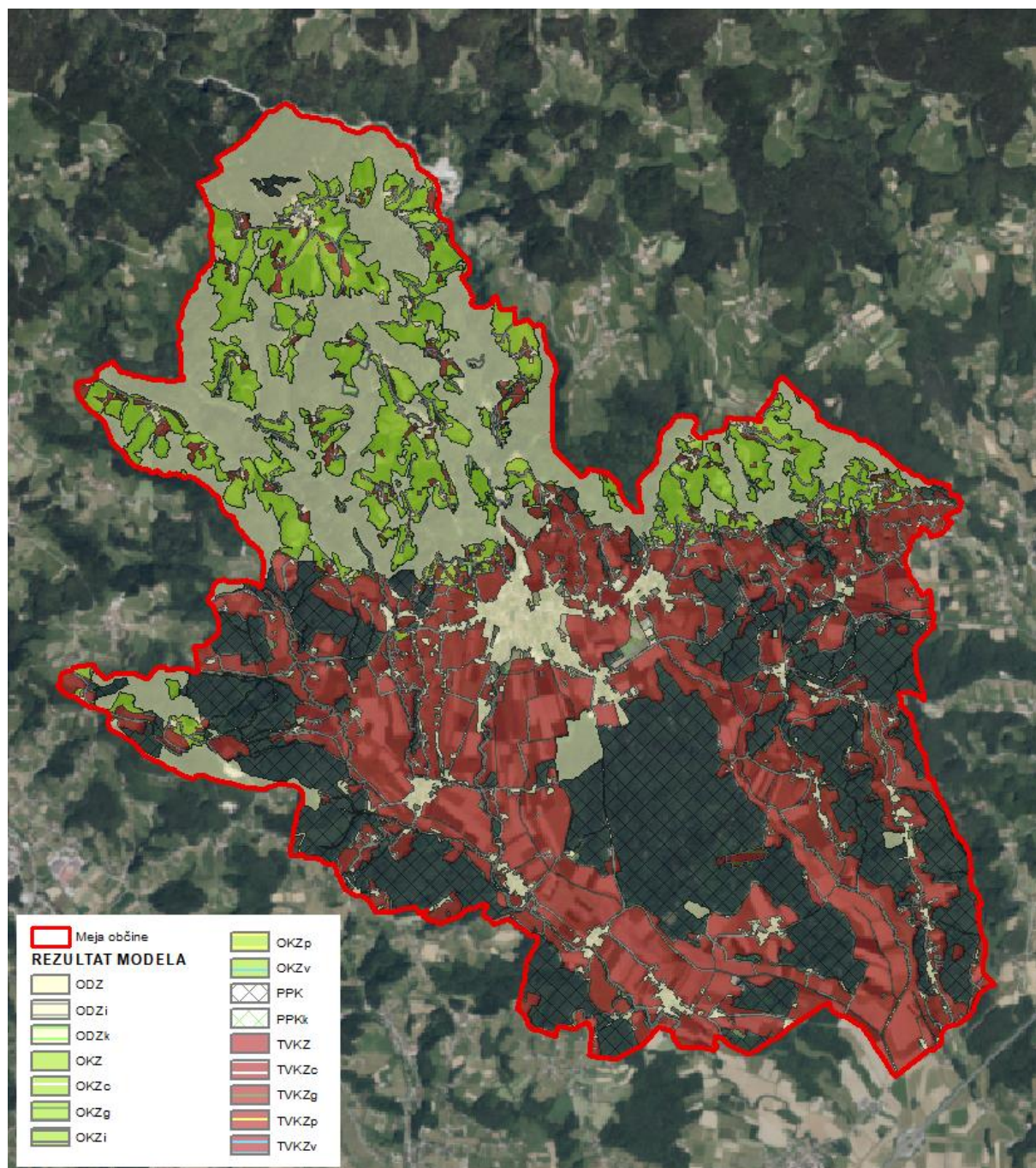
Iz osnovnega sloja izberemo območja na podlagi zgornjih pogojev. Izbranim poligonom v polje Klasifikacija pripišemo atribut OKZ.

Druga zemljišča, potencialno primerna za kmetijstvo

Pogoji:

- dejanska raba je kmetijsko ali gozdno zemljišče;
- ni v predlogu TVKZ ali OKZ;
- seštevek točk je večji od 1.

Iz osnovnega sloja, izberemo območja na podlagi zgornjih pogojev. Izbranim poligonom v polje Klasifikacija pripišemo atribut PPK.

Slika 14: Grafični prikaz pred zaokroževanjem

5.5 Avtomatsko zaokroževanje

Bistvo avtomatskega zaokroževanja je združevanje poligonov in preverjanje njihove velikosti. Pri avtomatskem zaokroževanju vse poligone, ki so manjši od 1000 m² spremenimo v OKZ. Vsi OKZ, ki so manjši od 500 m² se priključijo TVKZ.

Pri pripravi strokovne podlage za Občino Oplotnica smo delno prilagodili določitev območij PPK, saj je osnovni rezultat modeliranja na območju gozda izkazoval zelo veliko majhnih površin PPK, precej pa se jih je pojavljalo tudi ob naseljih. Posledično smo za PPK uvedli 2 dodatna kriterija:

- če se poligon PPK nahaja sredi gozda, mora biti večji kot 1 ha;
- če se poligon PPK nahaja ob robu kmetijskih zemljišč, mora biti večji od 500 m².

5.6 Izločanje

Spodaj določene izločitve iz 2. točke priloge 2 pravilnika bi, v kolikor se nahajajo na območju TVKZ, prepisali v OKZ. Dobijo svoj atribut (npr. OKZi).

Iz predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se izloči:

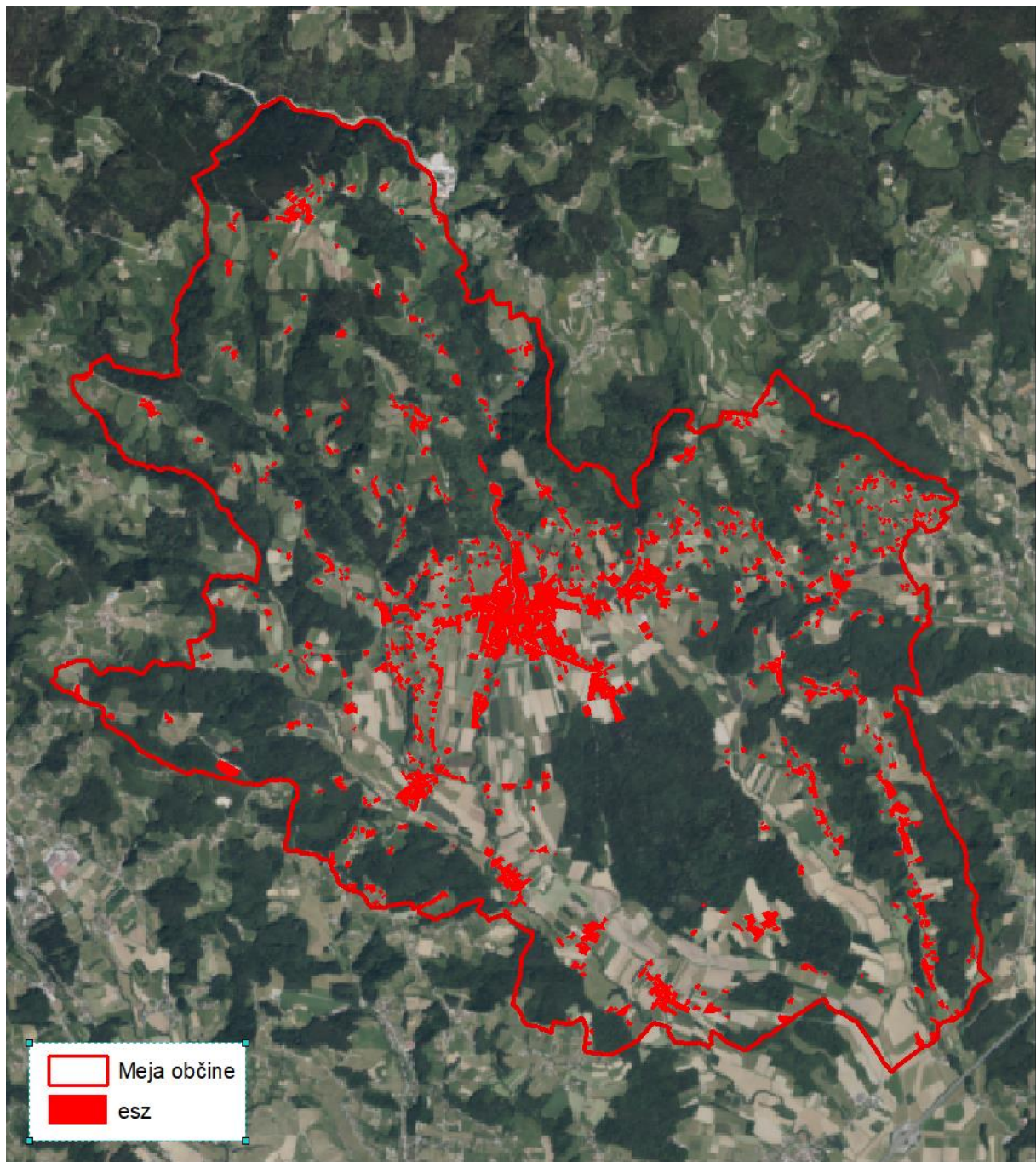
- a) območje zajetja vodnega vira;
- b) območja varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom;
- c) območja vrtnoarhitekturne dediščine, ki so v kmetijski rabi in so v roku 10 let od prejema zahteve za posredovanje podatkov o njihovih območjih predvidena za prenovo;
- č) območja sprejetih državnih prostorskih načrtov s področja cestne in železniške infrastrukture;
- d) območja državnih prostorskih načrtov v pripravi s področja cestne in železniške infrastrukture, če so v fazi:
 - potrjenega predloga najustreznejše variante,
 - osnutka državnega prostorskega načrta ali
 - predloga državnega prostorskega načrta;
- e) območja sprejetih državnih prostorskih načrtov za druge prostorske ureditve državnega pomena, ki vsebujejo usmeritve za določitev enot urejanja prostora in območij podrobnejše namenske rabe prostora, in sicer zemljišča, ki so v usmeritvah za določitev enot urejanja prostora in območij podrobnejše namenske rabe prostora določena kot območja stavbnih zemljišč;
- f) območja državnih prostorskih načrtov v pripravi (v fazi potrjenega predloga najustreznejše variante, osnutka državnega prostorskega načrta ali predloga državnega prostorskega načrta) za druge prostorske ureditve državnega pomena, ki vsebujejo usmeritve za določitev enot urejanja prostora in območij podrobnejše namenske rabe prostora, in sicer zemljišča, ki so v usmeritvah za določitev enot urejanja prostora in območij podrobnejše namenske rabe prostora določena kot območja stavbnih zemljišč;
- g) 10 metrov širok varovalni pas pri avtocestah in hitrih cestah, ki se meri od zunanega roba cestnega sveta v smeri prečne in vzdolžne osi, pri premostitvenih objektih pa od tlorisne projekcije najbolj izpostavljenih robov objekta na zemljišče;
- h) 10 metrov širok varovalni progovni pas pri glavnih enotirnih železniških progah, ki poteka od meje progovnega pasu na obeh straneh proge, in
- i) območja, ki so po namenski rabi kmetijska, in so s prostorskim aktom občine določena kot območja izključne rabe, na katerih potekajo stalne aktivnosti vojske.

V občini Oplotnica ni bilo zastopanih nobenih območij iz 2. točke priloge 2 pravilnika, zato v kategoriji za izločanje ni bilo nobene vsebine.

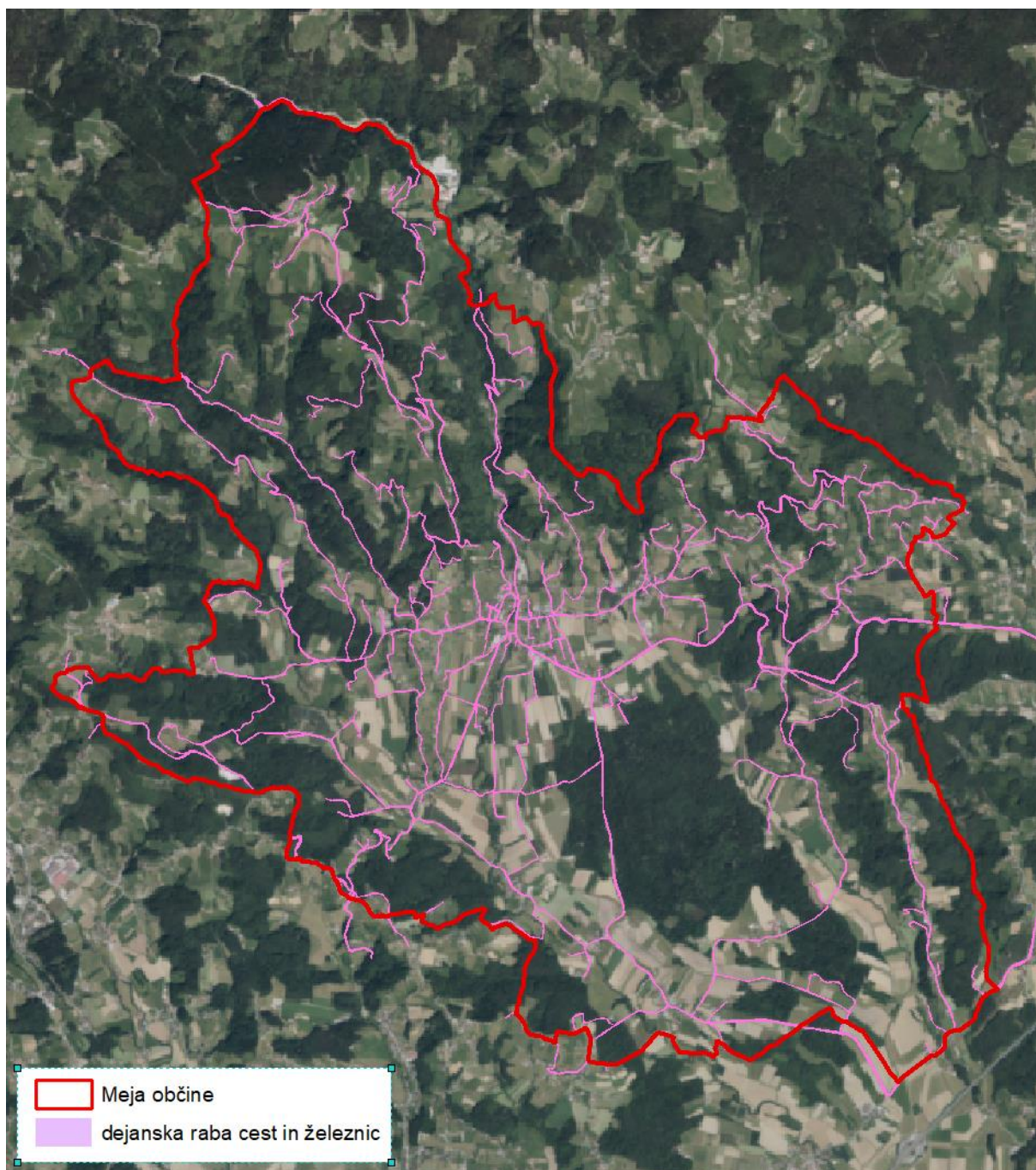
5.7 DODATNA IZLOČANJA - Izločitev pozidanih zemljišč, vodnih zemljišč in cest

Za potrebe dodatnega izločanja se uporabi:

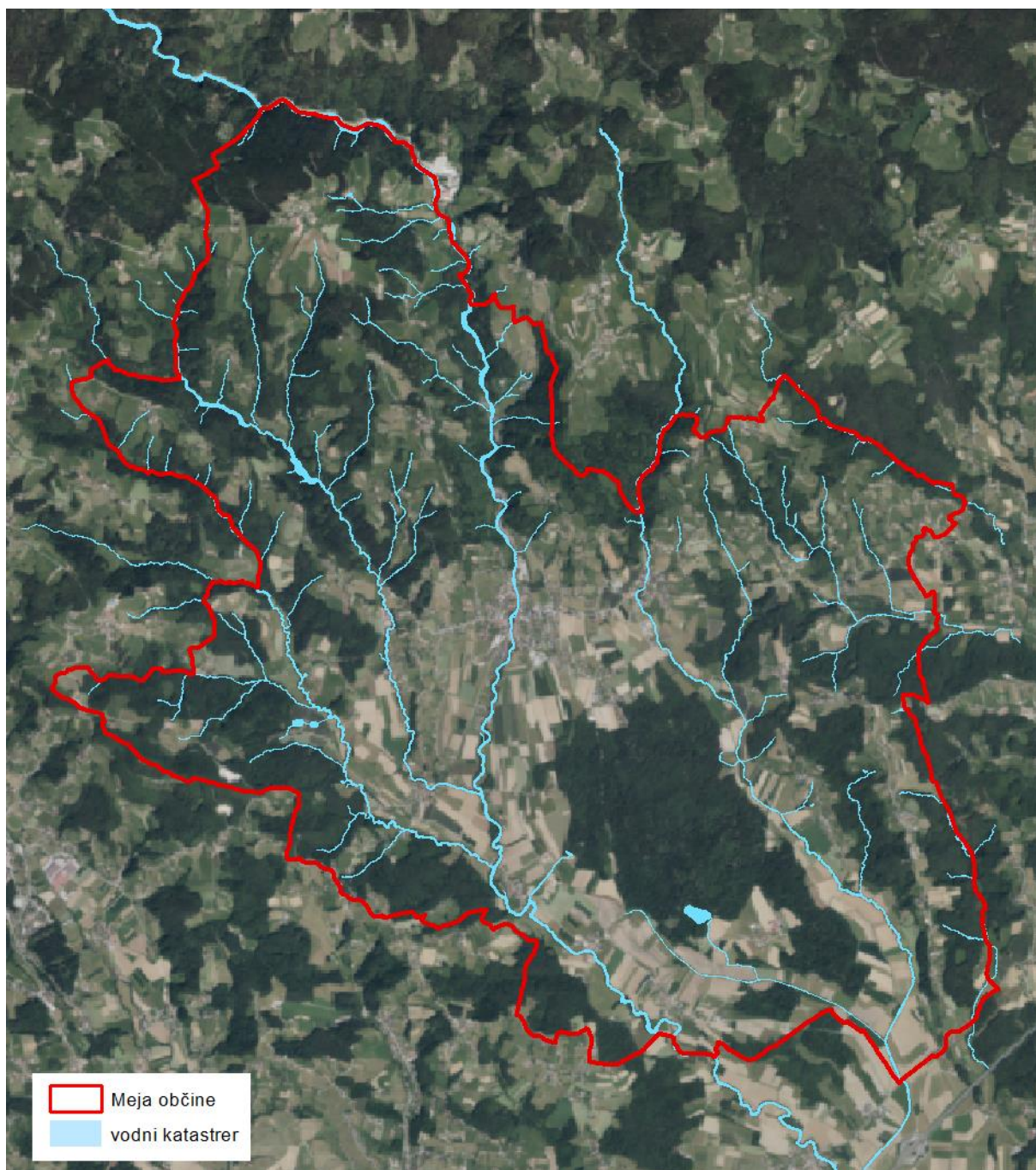
- podatke iz evidence stavbnih zemljišč,
- podatke iz dejanske rabe zemljišč javne cestne in železniške infrastrukture,
- podatke iz vodnega katastra ter
- podatke iz dejanske rabe gozdnih zemljišč.

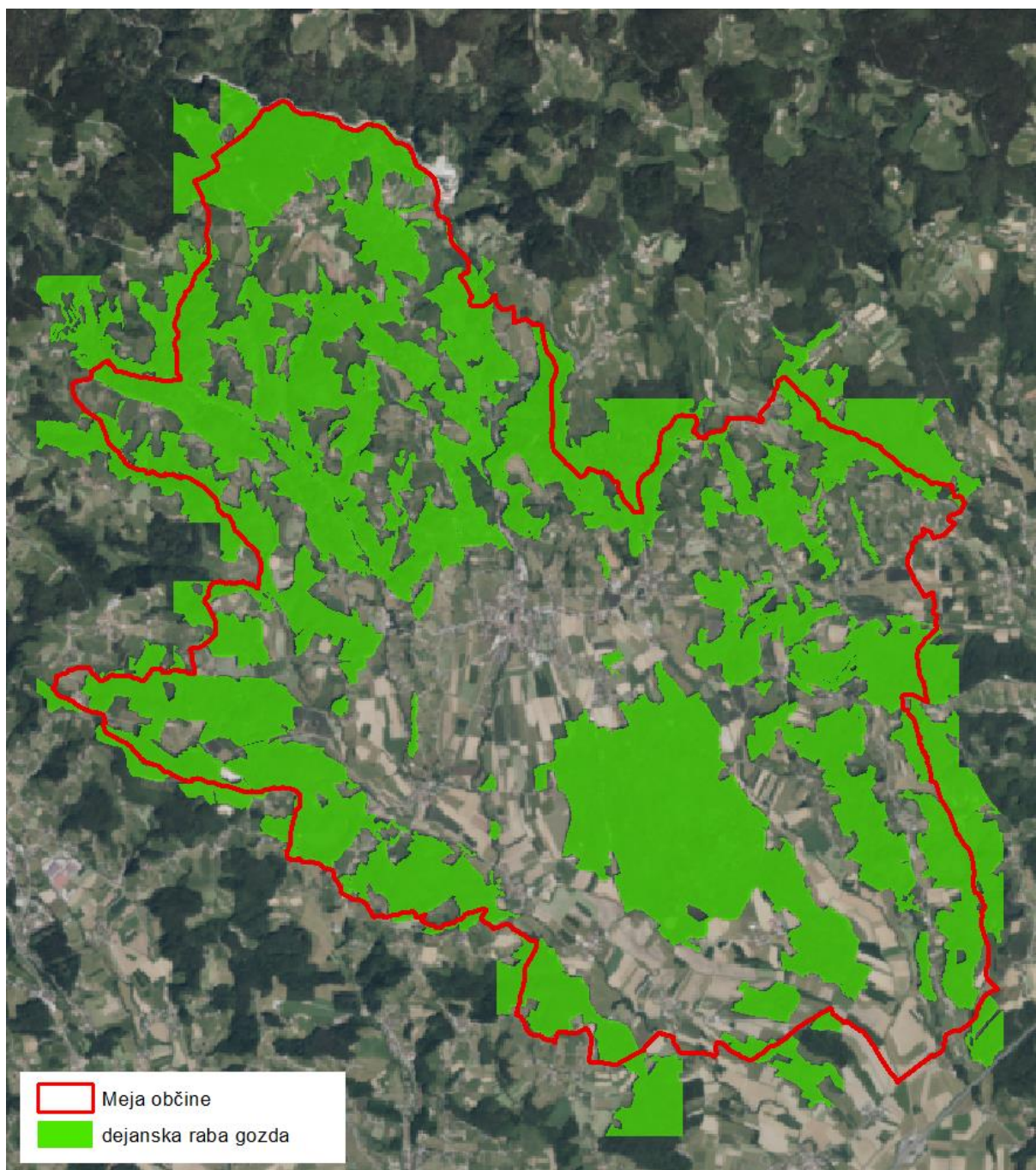
Slika 15: Grafični prikaz evidence stavbnih zemljišč

Slika 16: Dejanska raba zemljišč javne cestne in železniške infrastrukture

Slika 17: Grafični prikaz vodnega katastra

Slika 18: Grafični prikaz gozdnih zemljišč po dejanski rabi

Pozidana zemljišča iz evidence stavbnih zemljišč, ki so po namenski rabi kmetijska, se določijo kot podkategorija:

- TVKZp,
- OKZp.

Pozidana zemljišča iz dejanske rabe cestne in železniške infrastrukture, ki so po namenski rabi kmetijska, se določijo kot podkategorija:

- TVKZc,
- OKZc.

Vodna zemljišča, ki so po namenski rabi kmetijska, se določijo kot podkategorija:

- TVKZv,

- OKZv.

Gozdna zemljišča, ki so po namenski rabi kmetijska in so večja od 1ha, se določijo kot podkategorija:

- TVKZg,
- OKZg.

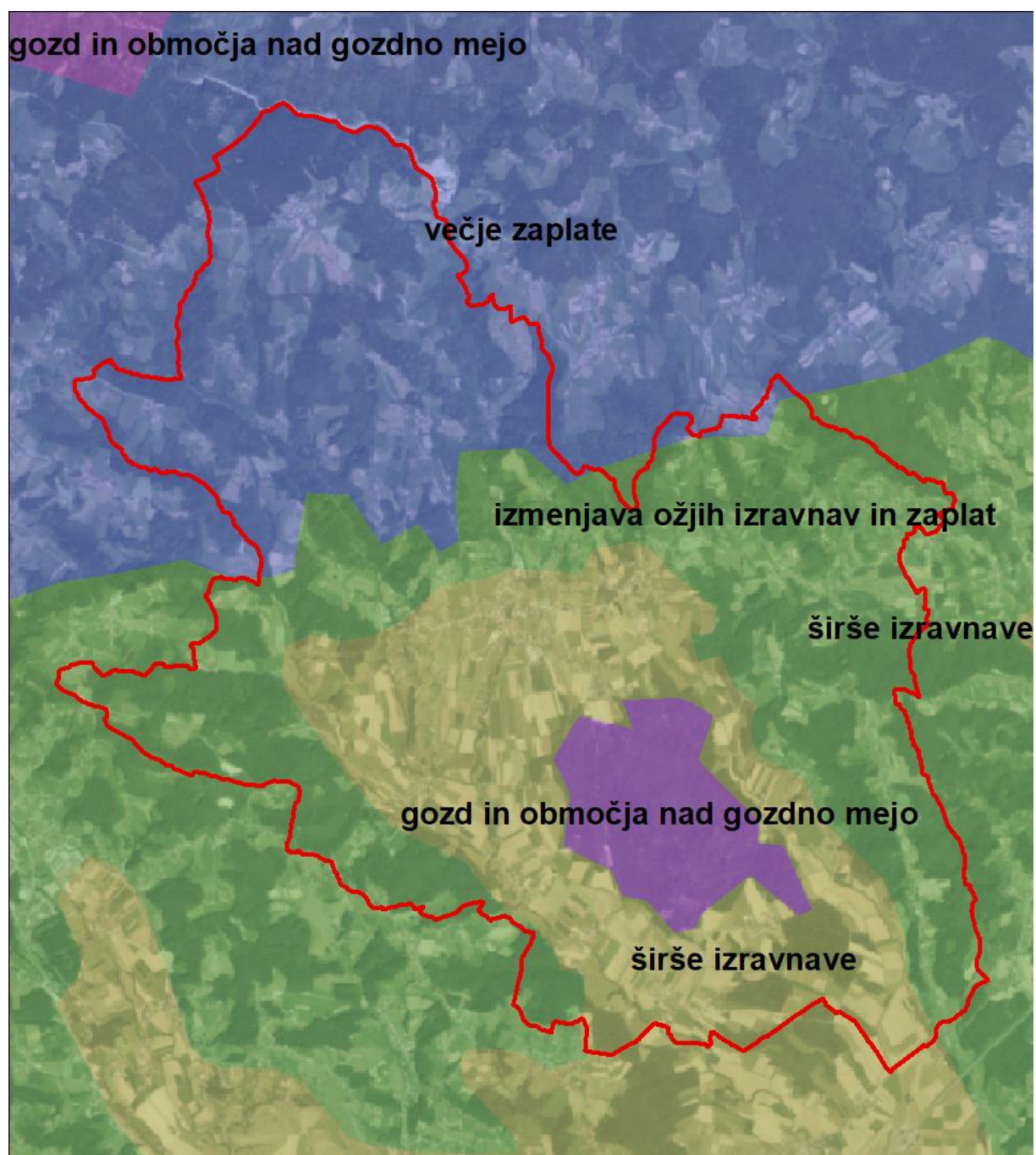
Pozidana zemljišča iz evidence stavbnih zemljišč, pozidana zemljišča iz dejanske rabe cestne in železniške infrastrukture in vodna zemljišča se izločijo iz predloga drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo. Prav tako se iz predloga izločijo zemljišča, ki so po dejanski rabi gozd, če gre za samostojna območja (se ne navezujejo na predlog TVKZ/OKZ) manjša od 1 ha.

5.8 Ročno oblikovanje območij

Zaokroževanje po strateških podtipih

Predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se ob upoštevanju podtipov strateških območij za kmetijstvo in pridelavo hrane (iz predpisa, ki določa območja za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo) oblikuje z upoštevanjem usmeritev po posameznih podtipih, ki so zapisane v točkah a) do j).

Pred začetkom zaokroževanja preverimo mejo območja podtipa, znotraj katerega bomo zaokroževali in strokovno presodimo, kje v naravi poteka meja območja podtipa. Presoja je potrebna, ker so bila območja podtipov strateških območij za kmetijstvo in pridelavo hrane zajeta v merilu 1: 250.000.

Slika 19: Strateški podtipi v občini Oplotnica

V občini Oplotnica se pojavijo štirje strateški podtipi:

- izmenjava ožjih izravnnav in zaplat:
 - predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa kot vzdolžno sklenjene površine na dnu dolin ter kot večje sklope ali nadaljevanje sklenjenih kmetijskih površin, prednostno na reliefnih oziroma grebenskih izravnnavah;
 - kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa tudi (sklenjene) vinogradniške in sadjarske lege (območja trajnih nasadov) na pobočjih, ne glede na slabšo boniteto in večjo strmino;
 - izogiba se erozijsko manj stabilnim območjem;
- gozd in območja nad gozdno mejo:
 - predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa le izjemoma oziroma mestoma;
- večje zaplate:
 - predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa v večjih zaplatah kmetijskih zemljišč kot večje sklope sklenjenih kmetijskih površin, prednostno na reliefnih izravnnavah;
 - v primeru kraških polj (Globodol, Loški potok ipd.) se predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč določa na način, da zajame celotno polje, izvzame se le območje namenske rabe stavbnih zemljišč;
- širše izravnave:
 - predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa na način, da zaobjamejo jedro izravnave, to je osrednji del polja oziroma doline, in da so čim bolj zaokrožene in velike celote;
 - predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se opredeli kot čim večje sklenjene površine, znotraj njih se lahko ohranja območja lokalno nižjih bonitet;
 - izloča se krajinsko prepoznavne prvine (prehode med terasami - ježe, gozdne zaplate, mokrišča, prostor obvodne vegetacije), pomembne za ohranjanje krajinske oziroma biotske pestrosti.

Zaokroževanje glede na velikost poligona

Pri ročnem zaokroževanju se izločajo tudi območja, kjer je sklenjeni sklop TVKZ manjši od 0,5 ha. Poligoni med 0,5 in 1 ha se dodatno presojuje, ali je smiselno, da ostanejo TVKZ.

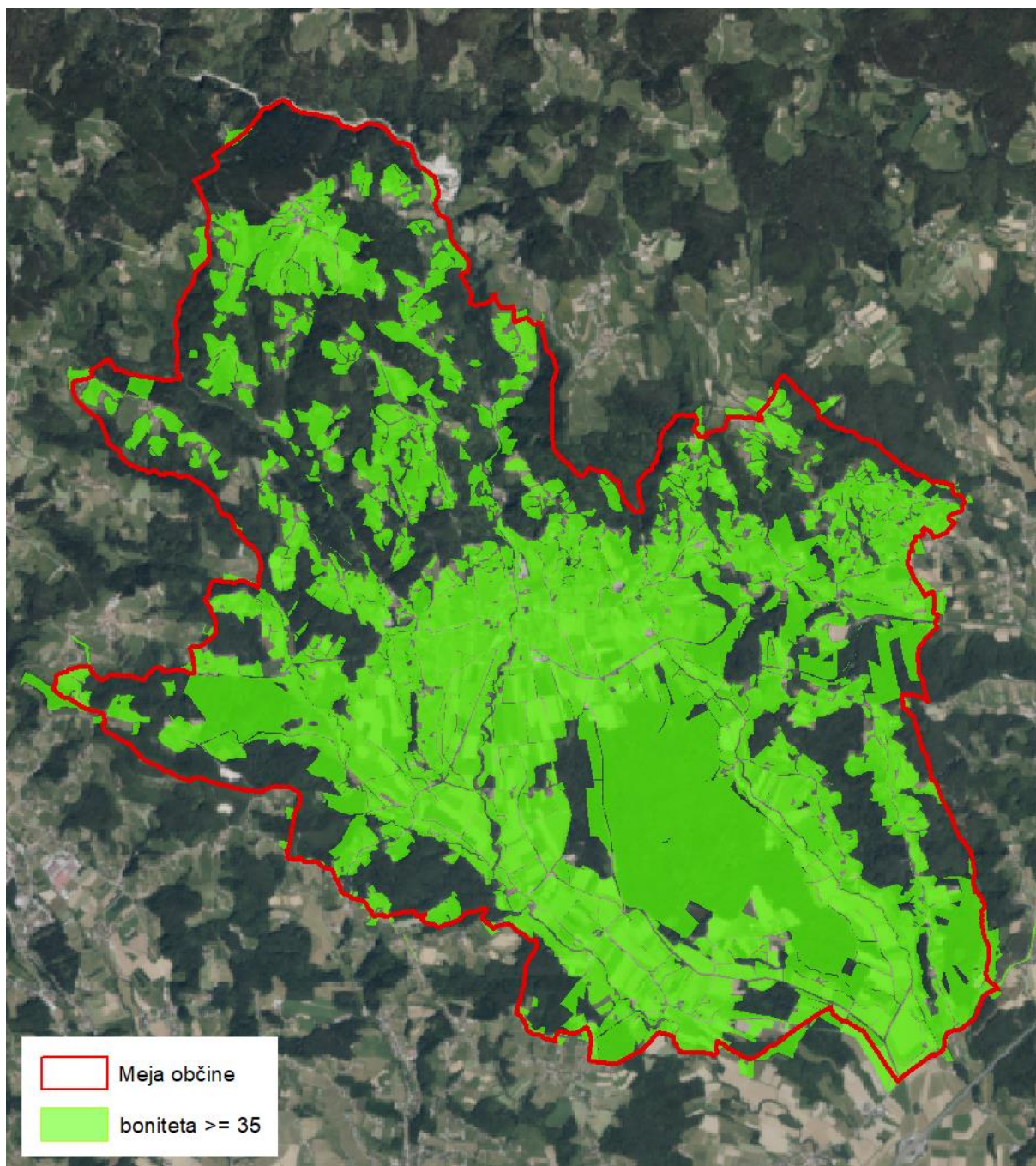
Pri odločitvah so bili bistveni podatki iz sloja skupnih bonitet, dejanske rabe kmetijskih zemljišč in velikosti.

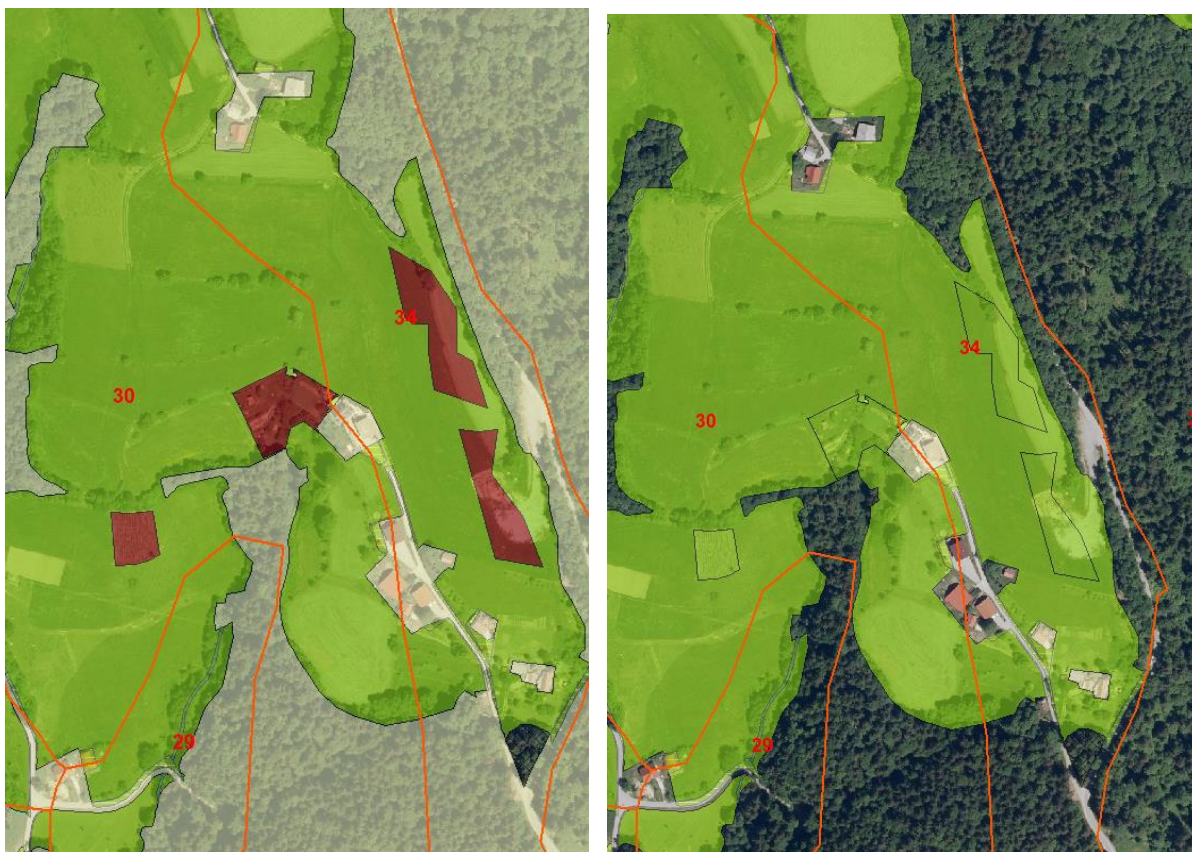
Slika 20: Primeri zaokroževanja glede na velikost poligona. Na prvi sliki je rezultat modela, na drugi pa rezultat po zaokroževanju. Poligoni so velikosti od 0,06 do 0,25 ha. OKZ je bil na osnovi podatkov smiselno določen.

Zaokroževanje glede na pretežnost in boniteto

V primerih, ko so bili le posamezni manjši poligoni predloga TVKZ umeščeni med poligone predloga OKZ in je bil razlog za TVKZ zgolj ekstenzivni trajni nasad, boniteta in nagib terena pa nakazujejo na predlog OKZ, se je zaokrožilo v OKZ.

Slika 21: Prikaz predhodno veljavnih bonitet po zemljiškem katastru, ki so višje od 35

Slika 22: Primeri zaokroževanja glede na pretežnost in boniteto. Na prvi sliki je rezultat modela, na drugi pa rezultat po zaokroževanju. Del s predlogom TVKZ se je zaokrožilo v OKZ, ker gre na širšem območju za območje z nizko boniteto (20/34 bonitetnih točk) in pretežno območje OKZ.

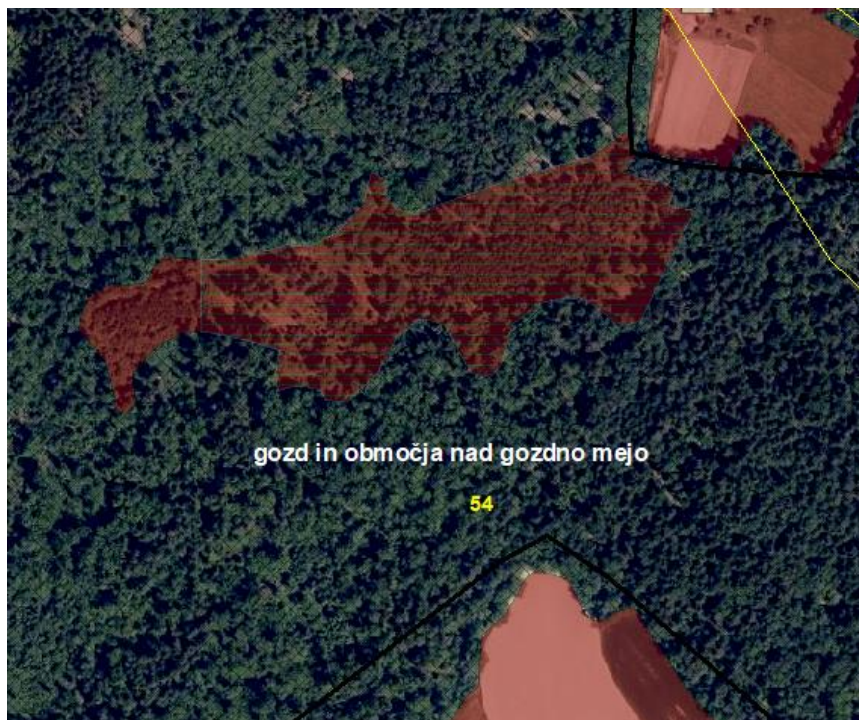
Zaokroževanje glede na terenske ogledе in sondiranje

Zaradi specifičnosti terena in velikosti občine se je terenski ogled izvedel v enem dnevu, v eni terenski ekipi.

Terenski ogled je bil izveden 14.6.2024. Terenski ogled sta izvedla A. Žerak in A. Žnidarko. Terenski ogledi so se izvedli predvsem v S delu občine, kjer so se pojavile dileme predvsem zaradi razgibanosti terena. Izvedlo se je tudi sondiranje talin s tem preverilo globino tal.

Primer lokalno plitvih in mokrotnih tal

Med naseljema Markečica in Dobrova pri Prihovi se nahaja območje z mokrotnimi in plitvimi tlemi, ki se v naravi zaraščajo. Boniteta po podatkih območij enakih bonitet je 54.

Slika 23: Grafični prikaz stanja modela s prikazom bonitetnih točk (rumeno)

Slika 24: Fotografija s terena. Izvedeno je bilo sondiranje, ki je pokazalo plitva tla

Slika 25: Grafični prikaz stanja predloga OKZ po zaokroževanju. Na terenu je bilo ugotovljeno, da gre za plitva tla na mokrotnem terenu. Posledično se je določilo OKZ.

5.9 Območja, potencialno primerna za kmetijstvo

Skladno s pravilnikom so bila območja, ki se izkazujejo za potencialno primerna za kmetijstvo, ročno zaokroževana s smiselnim povzemanjem metodologije zaokroževanja predloga trajno varovanih kmetijskih zemljišč. Pri tem so bili vneseni dodatni kriteriji:

ZNOTRAJ NASELIJ – poligoni obkroženi s stavbnimi zemljišči:

- PPK do 0,5 ha se prekategorizira v ODZ;
- PPK med 0,5 in 1 ha se smiselno pregleda in oceni, ali ostane PPK;
- PPK nad 1 ha načeloma ostane, razen v primeru npr. izrazito neustrezne oblike, ... (po kriterijih kot za OKZ).

OB NASELIJ – poligoni na robu stavbnih zemljišč:

- če so smiselni in se nadaljujejo v kompleksna TVKZ, potem ostanejo PPK ne glede na velikost.

V ODPRTEM PROSTORU:

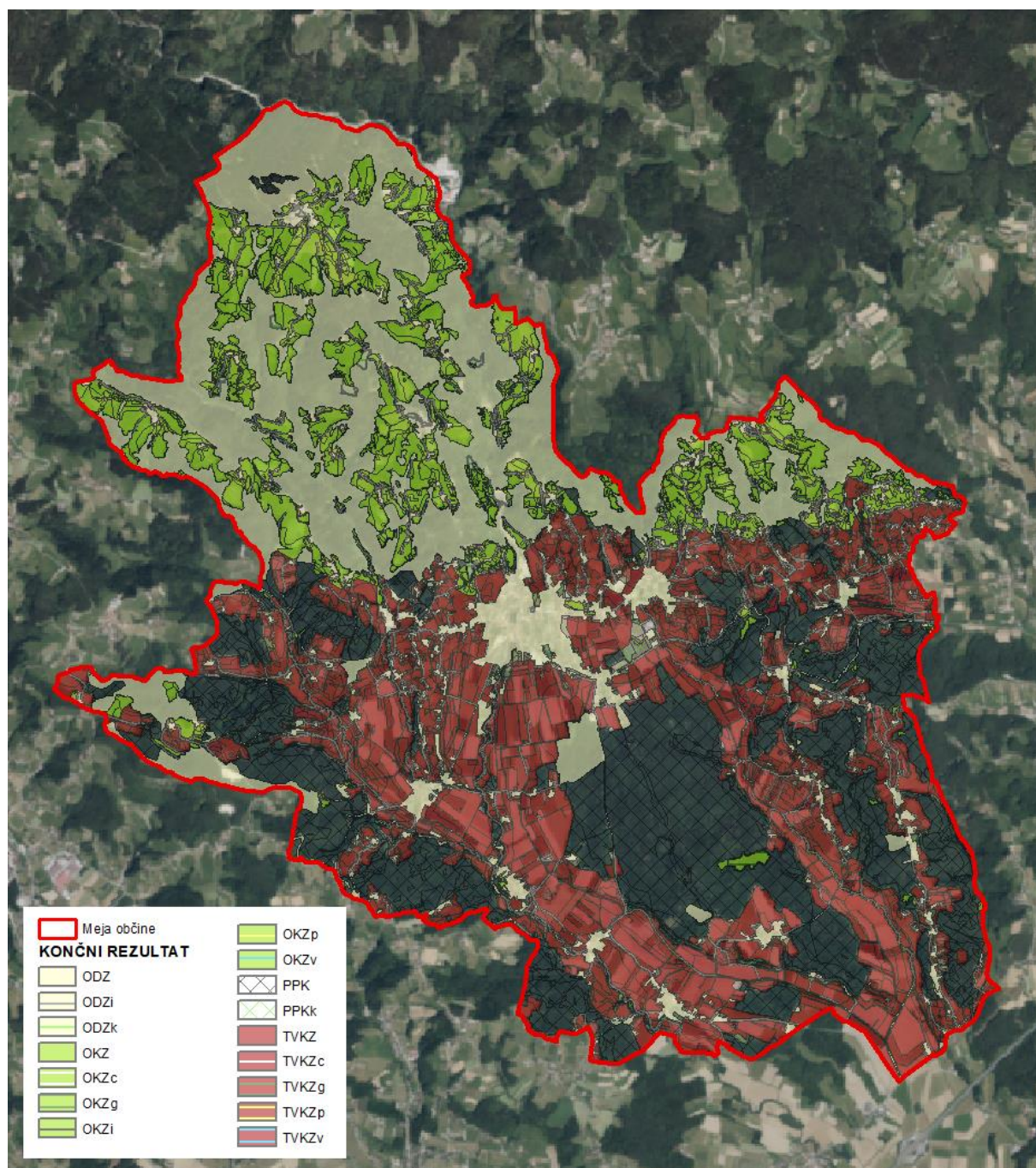
- PPK poligoni, ki so znotraj ODZ in ne mejijo na TVKZ ali OKZ ter so manjši od 1 ha, se prekategorizirajo v ODZ.

NA OBMOČJIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ PO DEJANSKI RABI

Na območju, ki je po rezultatih modela opredeljeno kot PPK ali ODZ in je po podatkih dejanske rabe kmetijsko zemljišče se opredelijo:

- ODZk – območja drugih zemljišč, na območju kmetijskih zemljišč po dejanski rabi;
- PPKk – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo, na območju kmetijskih zemljišč po dejanski rabi.

5.10 Rezultat po zaokroževanju

Slika 26: Grafični prikaz končne obdelave

6. PRILOGE

- Izjava o skladnosti dokumentov z Zakonom o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij.